

เลขที่ 2561-017

วันที่ 7 พฤศจิกายน 2561

เรียน กรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เรื่อง คำอธิบายและบทวิเคราะห์ของผู้บริหารต่อผลการดำเนินงานไตรมาสสาม ปี 2561

ผลประกอบการของบริษัทฯ

ผลการดำเนินงานซึ่งสอบทานแล้วโดยบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ได้แสดงสถานะการเงินของบริษัทฯ ครึ่งล่าสุด สำหรับไตรมาสสาม ปี 2561 บริษัทฯ มีกำไรสุทธิจำนวน 3.25 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเทียบกับไตรมาสสาม ปี 2560 ที่บริษัทฯ ขาดทุนจำนวน 5.23 ล้านดอลลาร์สหรัฐ รายได้ต่อวันต่อลำเรือในไตรมาสสาม ปี 2561 อยู่ที่ 11,239 เหรียญสหรัฐ ซึ่งมากกว่าไตรมาสสามปี 2560 ร้อยละ 20 ค่าใช้จ่ายในการเดินเรือต่อวันต่อลำเรือเฉลี่ยในไตรมาสนี้ อยู่ที่ 4,695 เหรียญสหรัฐ ซึ่งสูงกว่าประมาณการที่บริษัทฯ ตั้งไว้ที่ 4,500 เหรียญสหรัฐ และสูงกว่าตัวเลขในไตรมาสสามปี 2560 รายได้ก่อนหักดอกเบี้ย ภาษี ค่าเสื่อม (EBITDA) ในไตรมาสนี้อยู่ที่จำนวน 17.36 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งดีกว่าตัวเลขในไตรมาสสาม ปี 2560 อย่างมาก บริษัทฯ มีกำไร 0.07 บาท ต่อหุ้นสำหรับไตรมาสสาม ปี 2561

ตัวเลขที่สำคัญ	ไตรมาส 3 ปี 2560	ไตรมาส 3 ปี 2561
รายได้สูงสุดต่อวันต่อลำเรือ (หน่วยเป็นเหรียญสหรัฐ)	15,000	19,803
รายได้เฉลี่ยต่อวันต่อลำเรือ (หน่วยเป็นเหรียญสหรัฐ)	9,399	11,239
รายได้เฉลี่ยต่อวันต่อลำเรือ (หน่วยเป็นเหรียญสหรัฐ) (สำหรับเรือขนาดแฮนด์ไซส์)	9,767	10,267
รายได้เฉลี่ยต่อวันต่อลำเรือ (หน่วยเป็นเหรียญสหรัฐ) (สำหรับเรือขนาดซูปราแมกซ์)	8,698	10,973
รายได้เฉลี่ยต่อวันต่อลำเรือ (หน่วยเป็นเหรียญสหรัฐ) (สำหรับเรือขนาดอัลตราแมกซ์)	9,322	13,846
ค่าใช้จ่ายในการเดินเรือเฉลี่ยต่อวันต่อลำ (OPEX) (หน่วยเป็นเหรียญสหรัฐ)	4,435	4,695

รายได้ก่อนหักดอกเบี้ย ภาษี ค่าเสื่อม (EBITDA) (หน่วยเป็นล้านเหรียญสหรัฐ)	11.93	17.36
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ (ไม่รวมกำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนและรายการพิเศษต่างๆ) (หน่วยเป็นล้านเหรียญสหรัฐ)	(2.05)	3.26
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ (หน่วยเป็นล้านเหรียญสหรัฐ)	(5.23)	3.25
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้น (EPS) (ไม่รวมกำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนและรายการพิเศษต่างๆ) (หน่วยเป็นบาท)	(0.04)	0.07
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้น (EPS) (หน่วยเป็นบาท)	(0.11)	0.07

การแบ่งส่วนตลาด ในช่วงไตรมาสสาม ค่าเฉลี่ยของดัชนีค่าระวางเรือขนาดแบนด์ไฮส์ (BHSI) อยู่ที่ระดับ 566 จุด โดยมาจากค่าเฉลี่ยของอัตราค่าเช่าเรือต่อวันที่ 8,254 เหรียญสหรัฐ เมื่อเปรียบเทียบแล้วจะเห็นได้ว่า เรือขนาดแบนด์ไฮส์ของบริษัทฯ ซึ่งทำรายได้อยู่ที่ 10,267 เหรียญสหรัฐนั้น สูงกว่าอัตราค่าเช่าเรือของดัชนี BHSI ร้อยละ 24.39 สำหรับไตรมาสสามนี้ ค่าเฉลี่ยของดัชนีค่าระวางเรือขนาดซูปราแมกซ์ (BSI) อยู่ที่ระดับ 1,075 จุด ซึ่งมาจากค่าเฉลี่ยของอัตราค่าเช่าเรือต่อวันที่ 11,560 เหรียญสหรัฐ เมื่อเปรียบเทียบแล้วจะเห็นได้ว่า เรือขนาดซูปราแมกซ์ของบริษัทฯ ซึ่งทำรายได้อยู่ที่ 10,973 เหรียญสหรัฐ นั้นต่ำกว่าอัตราค่าเช่าเรือของดัชนี BSI ร้อยละ 5.08 เรือขนาดอัลตราแมกซ์ของบริษัทฯ ทำรายได้อยู่ที่ 13,846 เหรียญสหรัฐซึ่งสูงกว่าอัตราค่าเช่าเรือของดัชนี BSI ร้อยละ 19.78 (เนื่องจากไม่มีดัชนีสำหรับเรือขนาดอัลตราแมกซ์โดยเฉพาะ ดังนั้น บริษัทฯจึงได้เปรียบเทียบกับดัชนี BSI) ทั้งนี้ เป้าหมายของบริษัทฯ คือ การทำรายได้ให้มากกว่าดัชนีดังกล่าวทั้งสอง

วัน **SET Opportunity Day** ครั้งต่อไป ซึ่งบริษัทฯ จะเข้าร่วมในการนำเสนอข้อมูลประกอบการไตรมาสสาม ณ อาคารตลาดหลักทรัพย์ จะมีขึ้นในวันที่ 13 พฤศจิกายน 2561 เวลา 15.20 นาฬิกา บริษัทฯ หวังว่าท่านทั้งหลายจะได้เข้าร่วมงานนี้เพื่อพูดคุยผลการดำเนินงานสำหรับไตรมาสสาม สำหรับท่านที่ไม่สามารถเข้าร่วมได้ ท่านสามารถติดตามได้จาก web cast live by the SET

สัญญาเช่าระยะยาว กับ สัญญาเช่าระยะสั้น บริษัทฯ ได้ทำสัญญาให้เช่าเรือระยะยาวล่วงหน้า ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 ปรากฏตามตารางด้านล่างนี้ จะเห็นได้ว่า การทำสัญญาให้เช่าเรือระยะยาว ณ ปัจจุบันจนถึงอีกสี่ปีข้างหน้าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 17 ด้วยรายได้ที่คาดว่าจะได้รับประมาณ 154.2 ล้านเหรียญสหรัฐ

ปี	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
จำนวนวันเดินเรือรวม	13,140	13,140	13,176	13,140	13,140
จำนวนวันที่ได้ทำสัญญาให้เช่าเรือไปแล้ว	2,366	2,409	2,196	2,190	1,992
ร้อยละของจำนวนวันที่ได้ทำสัญญาให้เช่าเรือไปแล้ว	18	18	17	17	15
อัตราค่าระวางเรือเฉลี่ยต่อวัน (หน่วยเป็นเหรียญสหรัฐ)	13,664	13,585	13,875	13,875	14,211

มูลค่ารวมของสัญญาให้เช่าเรือ (หน่วยเป็นล้านเหรียญสหรัฐ)	32.3	32.7	30.5	30.4	28.3
--	------	------	------	------	------

บริษัทฯ มีความตั้งใจที่จะยังคงให้เช่าเรือโดยการทำสัญญาให้เช่าระยะยาวต่อไปเมื่อโอกาสอำนวย

การเปลี่ยนแปลงของดัชนี BDI และมุมมองของบริษัทฯ ต่อตลาด

ดัชนี BDI ในไตรมาสแรกเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 1,175 จุด ในไตรมาสสองเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 1,260 จุด และ ในไตรมาสสามเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 1,607 จุด โดยเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2561 อยู่ที่ระดับ 1,540 จุด ถึงแม้ว่าอุปสงค์ได้ขยายตัวขึ้นซึ่งเห็นได้จากปริมาณสินค้านำเข้าของจีน ตัวเลขอุปทานได้เพิ่มขึ้น 18.45 ล้านตันตัน ซึ่งสูงกว่าที่บริษัทฯ คาดไว้ โดยมีการปลดระวางเรือขนส่งสินค้าแห่งแรกของทั้งหมุดเพียงแค่ 4.43 ล้านตันตัน ณ สิ้นไตรมาสสามปีนี้เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณ 12.80 ล้านตันตันในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว ณ สิ้นไตรมาสสามปีมีการสั่งต่อเรือใหม่ปริมาณ 80.81 ล้านตันตัน แต่ยังคงเป็นปริมาณที่เกือบต่ำที่สุดในประวัติศาสตร์ ซึ่งช่วยลดความกดดันในภาคอุปทานโดยมีการสั่งต่อเรือใหม่เพียงแค่ร้อยละ 9.71 ของปริมาณเรือที่มีอยู่ในตลาด ณ สิ้นไตรมาสสาม (มีเรือขนาดระวางรวม 80.81 ล้านตันตันที่กำหนดส่งมอบภายในปี 2564) บรรยากาศเชิงลบในตลาดซึ่งได้เริ่มจางลงส่งผลให้เจ้าของเรือต่าง ๆ ไม่ยอมปลดระวางเรือเก่าของตน ดังนั้น ในช่วง 9 เดือนแรกของปีนี้ กองเรือขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 2.27 หากตัวเลขการปลดระวางเรือไม่เพิ่มขึ้น ดัชนี BDI จะยังคงผันผวนขึ้นอยู่กับภาคอุปสงค์เพียงอย่างเดียว กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เจ้าของเรือต่าง ๆ ไม่ได้ให้ความร่วมมือโดยไม่ยอมปลดระวางเรือของตนส่งผลให้การฟื้นตัวของตลาดในปี 2561 ถึงปี 2563 อาจจะชะลอตัวลง และมีความผันผวนอย่างมาก โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยในภาคอุปสงค์ที่กำลังฟื้นตัวขึ้นเพียงอย่างเดียว

การเปลี่ยนแปลงของดัชนี BDI และมุมมองอื่นๆ ต่อตลาด

เรือขนส่งสินค้าขนาดใหญ่ยังคงได้รับประโยชน์จากการที่อุปสงค์ฟื้นตัวในตลาดช่วงฤดูร้อน ในทางกลับกัน รายได้จาก การเดินเรือของเรือขนาดปานกลางซึ่งก่อนหน้านี้ได้ตกต่ำในขณะนี้ได้ฟื้นตัวขึ้น โดยอัตราค่าระวางได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ในช่วงสองสัปดาห์ที่ผ่านมา ปริมาณการผลิตเหล็กกล้าในจีนนับตั้งแต่ต้นปีจนถึงขณะนี้ได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 8 เมื่อเทียบกับตัวเลขร้อยละ 5 สำหรับปี 2560 ปริมาณการผลิตกระแสไฟฟ้านับตั้งแต่ต้นปีจนถึงขณะนี้ก็ได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 8 เมื่อเทียบกับตัวเลขร้อยละ 6 สำหรับปี 2560 ปริมาณสินค้าคงคลังยังคงอยู่ในระดับดี แม้ว่าอุปสงค์จากโรงถลุงแร่และจากโรงไฟฟ้าสำหรับแร่เหล็กและถ่านหินจะยังคงอยู่ในระดับสูง ดังนั้น จึงคาดว่าอุปสงค์ในเรือขนส่งสินค้าแห่งแรกของขนาดใหญ่จะอยู่ในระดับที่ดีในไตรมาสสี่ซึ่งตามฤดูกาลแล้วเป็นไตรมาสที่ดีที่สุด (ข้อมูลจาก Pareto ณ วันที่ 27 สิงหาคม 2561)

ปริมาณการส่งออกแร่เหล็กของบราซิลน่าจะส่งผลกระทบที่สุดต่อตลาดเรือขนาดเคปไซส์ในไตรมาสสี่ ในช่วงต้นปีฝนที่ตกหนักและปัญหาการขนส่งโลจิสติกส์ภายในประเทศทำให้ปริมาณการส่งออกแร่เหล็กของบราซิลลดลงในช่วงระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน (เดือนมีนาคม 2561 บราซิลมีปริมาณการส่งออกแร่เหล็กที่ 29.8 ล้านตันตัน ซึ่งน้อยกว่าปริมาณการส่งออกในเดือนมีนาคม 2560 จำนวน 6.4 ล้านตันตัน (ลดลงร้อยละ 18)) อันส่งผลให้อัตราค่าระวางเรือเฉลี่ยสำหรับดัชนี BCI ลดลงอยู่เพียงที่ 10,730 เหรียญสหรัฐ สำหรับเดือนมีนาคม โดยต่อมาในเดือนมิถุนายน กรกฎาคม สิงหาคม ตลาดได้ปรับตัวดีขึ้นโดยค่าระวางเรือเฉลี่ยสำหรับดัชนี BCI ได้เพิ่มขึ้นไปถึง 27,283 เหรียญสหรัฐ ในเดือนกันยายน อัตราค่าระวางเรือได้

ปรับตัวลดลงเนื่องจากมีเรือขนาดเคปไซส์และเรือ VLOC จำนวนมากขึ้นได้แล่นเรือเปล่าไปยังบราซิล ดูเหมือนปัจจัยพื้นฐานต่างๆ สำหรับไตรมาสสี่จะอยู่ในระดับที่ดี จีนซึ่งเป็นผู้บริโภคสองในสามของแร่เหล็กบราซิลกำลังขึ้นนโยบายอย่างจริงจังในการเปลี่ยนไปบริโภคแร่เหล็กคุณภาพดี (เพื่อลดภาวะมลพิษ) ราคาแร่เหล็กเกรด 65fe ได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นเกือบถึง 90 เหรียญสหรัฐต่อตัน เมื่อเทียบกับราคาแร่เหล็กเฉลี่ยสำหรับแร่เหล็กเกรด 62fe (ราคา 69 เหรียญสหรัฐต่อตัน) และเกรด 58fe (ราคา 41 เหรียญสหรัฐต่อตัน) ที่ได้ปรับตัวลดลงร้อยละ 6 และร้อยละ 8 ในปี 2561 ตามลำดับ ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนให้บราซิลส่งออกแร่เหล็กเพิ่มขึ้น การผลิตเหล็กกล้าของจีนมีปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.5 ในปีนี้ เนื่องจากราคาเหล็กภายในประเทศได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างมาก (เพิ่มขึ้นร้อยละ 37 ในปี 2561) ในขณะที่สินค้าแร่เหล็กคลังของจีนมีปริมาณลดลง 10 ล้านตันจากเดิมซึ่งมีปริมาณสูงถึง 160 ล้านตันในเดือนมิถุนายน หากมองในแง่ของผู้ส่งสินค้า หาก Vale (ซึ่งส่งออกแร่เหล็กในสัดส่วนร้อยละ 93 ของแร่เหล็กบราซิล) สามารถผลิตแร่เหล็กได้ตามเป้าที่ 390 ล้านตัน ปริมาณการขนส่งในไตรมาสสี่จะสูงสุดทุกสถิติ (ข้อมูลจาก Howe Robinson Research ณ วันที่ 21 กันยายน 2561)

เมื่อดูในช่วงสิบปีที่ผ่านมา ในช่วงไตรมาสสี่ ค่าระวางเรือขนาดเคปไซส์เฉลี่ยจะสูงกว่าค่าระวางเรือเฉลี่ยในไตรมาสสองและไตรมาสสามอยู่ร้อยละ 50 และด้วยบรรยากาศของตลาดที่ดีขึ้น คาดว่าในปีนี้จะจะเป็นไปแบบเดียวกัน เห็นได้จากราคาหุ้นของบริษัทต่างๆ ซึ่งได้สะท้อนแนวคิดดังกล่าว และเรายังคงมีมุมมองในเชิงบวกต่อบริษัทเดินเรือส่วนใหญ่ (ข้อมูลจาก Pareto ณ วันที่ 2 ตุลาคม 2561)

เจ้าหน้าที่ของสหประชาชาติได้กล่าวว่า มาตรการคุ้มครองทางการค้าที่ได้เพิ่มขึ้นและความเสี่ยงจากความขัดแย้งทางการค้าได้ส่งผลกระทบต่อภาพรวมเชิงบวกของตลาดการค้าระหว่างประเทศ (ข้อมูลจาก TradeWinds ณ วันที่ 3 ตุลาคม 2561)

เมื่อวันอังคาร IMF ได้ปรับลดประมาณการการเติบโตของเศรษฐกิจโลกสำหรับทั้งปี 2561 และปี 2562 เป็นร้อยละ 3.7 จากร้อยละ 3.9 (ข้อมูลจาก Reuters ณ วันที่ 10 ตุลาคม 2561)

ในระหว่างปี 2561 ปัจจัยพื้นฐานและค่าระวางเรือรายวันสำหรับเรือขนส่งสินค้าแห่งเทกองยังคงกำลังฟื้นตัวขึ้น และปริมาณการส่งต่อเรือใหม่ได้หยุดชะงักอย่างน่าประหลาดใจแม้ว่ารายได้และกระแสเงินสดที่เพิ่มขึ้นอาจส่งผลให้ตลาดยังคงฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องต่อไปเนื่องจากอุปสงค์ที่ยังคงแข็งแกร่ง รวมทั้งปริมาณการส่งต่อเรือใหม่ที่ลดลงอยู่ในระดับที่ต่ำที่สุดในรอบหลายปี อย่างไรก็ตาม แม้ว่าบริษัทเดินเรือจะกลับมาทำอะไรและกลับมาจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นก็ตาม แต่ความสัมพันธ์ระหว่างราคาหุ้นและอัตราค่าระวางเรือยังคงมีความแตกต่างกันอย่างมากนั้น น่าจะเป็นผลมาจากความกังวลต่อสถานการณ์การค้าโลกและเศรษฐกิจมหภาค จากแนวโน้มในช่วงที่ผ่านมาที่บริษัทต่างๆ มีกำไรมากขึ้นและกลับมาจ่ายเงินปันผล (รวมทั้งชำระหนี้) ได้สร้างความเชื่อมั่นให้กลับมา บริษัทจึงเชื่อว่าราคาหุ้นของบริษัทเดินเรือขนส่งสินค้าแห่งเทกองจะเริ่มกลับมาสะท้อนภาพรวมตลาดที่ฟื้นตัวอย่างเหมาะสม (ข้อมูลจาก Evercore ISI ณ วันที่ 18 ตุลาคม 2561)

มีหลากหลายปัจจัยที่น่าผิดหวังซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่น่ายินดีนักสำหรับตลาดสินค้าแห่งเทกอง กล่าวคือ เมื่อช่วงฤดูร้อนอัตราค่าระวางเรือรายวันอยู่ที่ระดับสูงสุดในรอบห้าปี แต่ขณะนี้ได้ร่วงลงมายู่ที่ระดับต่ำกว่าอัตราค่าระวางเฉลี่ยสำหรับห้าปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยที่ได้รวมตัวเลขในปีที่ย่ำแย่อย่างปี 2558 – ปี 2559 ปริมาณการส่งออกของบราซิลลดลงประกบกับปริมาณสินค้า

คงคลังที่โรงไฟฟ้าต่างๆ ของจีนได้เพิ่มขึ้นซึ่งเป็นเรื่องที่น่ากังวล อย่างไรก็ตาม การหยุดผลิตถ่านหินสำหรับเหมืองถ่านหิน 41 แห่งในจีนเมื่อไม่นานมานี้หลังจากที่มีอุบัติเหตุหลายรายเกิดขึ้นอาจสร้างผลกระทบต่ออุปสงค์ในถ่านหินนำเข้า นอกจากนี้ ในวันนี้ Vale ได้ส่งสัญญาณเชิงบวกแม้ว่าตลาดในตอนนี้อาจยังไม่มั่นใจในสัญญาณดังกล่าว (ข้อมูลจาก Pareto ณ วันที่ 25 ตุลาคม 2561)

การเปลี่ยนแปลงหลักของภาคอุปทาน

การเปลี่ยนแปลงด้านอุปทานของกองเรือขนส่งสินค้าแห่งแรกของโลก ได้แสดงให้เห็นภาพเชิงลบ โดยเริ่มต้นปี 2561 ที่ 813.53 ล้านตันตัน และเพิ่มขึ้นเป็น 831.98 ล้านตันตันก่อนสิ้นไตรมาสสาม ด้วยอัตราการขยายตัวของกองเรือร้อยละ 2.27 ซึ่งอีก ร้อยละ 1.20 (9.99 ล้านตันตัน) มีกำหนดส่งมอบภายในปี 2561 และอีกร้อยละ 4.13 (34.35 ล้านตันตัน) มีกำหนดส่งมอบภายในปี 2562 หากคำนวณอัตราการส่งมอบล่าช้าที่ร้อยละ 20 ของการส่งมอบเหล่านี้ (อัตราการส่งมอบล่าช้าจนถึงสิ้นไตรมาสสาม ปี 2561 อยู่ที่ร้อยละ 11.15) และสมมติว่ามีการปลดระวางเรือทั้งปีที่ 8 ล้านตันตัน (จนถึงไตรมาสสาม ปี 2561 มีการปลดระวางเรือที่ 4.43 ล้านตันตัน) การขยายตัวของกองเรือสุทธิอยู่ที่ร้อยละ 2.81 (836.40 ล้านตันตัน) ในปี 2561 ร้อยละ 2.52 (857.48 ล้านตันตัน) ในปี 2562 และร้อยละ 2.52 (879.11 ล้านตันตัน) ในปี 2563

มุมมองอื่นๆ ต่อการเปลี่ยนแปลงของภาคอุปทาน

ในเดือนกรกฎาคม 2561 มีการปลดระวางเรือเพียง 3 ลำ (เรือขนาดเคปไซส์จำนวน 1 ลำและเรือขนาดแฮนด์ไซส์จำนวน 2 ลำ) เนื่องจากปริมาณการปลดระวางเรือยังคงอยู่ในระดับต่ำมาก โดยปีนี้ มีการปลดระวางเรือจำนวน 47 ลำ ขนาดระวางรวม 3.4 ล้านตันตัน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 0.4 ของกองเรือโลกในปัจจุบันที่ 837 ล้านตันตัน กองเรือขยายตัวร้อยละ 96 (คิดเป็นขนาดระวางรวม 409 ล้านตันตัน) ตั้งแต่ปี 2551 และหากการปลดระวางเรือไม่เพิ่มปริมาณขึ้น เรือที่สั่งต่อใหม่รวม 86 ล้านตันตันจะยังคงทำให้กองเรือขยายตัวขึ้นและอาจทำให้ดัชนี BDI ปรับตัวลดลง (ข้อมูลจาก Howe Robinson Research ณ วันที่ 10 สิงหาคม 2561)

มุมมองของบริษัทฯ ต่อแรงกดดันจากกฎเกณฑ์

ไม่มีการพูดถึงระบบการจัดการน้ำถ่วงเรือ (Ballast Water Management Systems (BWMS)) ระหว่างเจ้าของเรือต่างๆ หรือในข่าวการขนส่งสินค้าอีกต่อไป เนื่องจากเป็นเรื่องที่ต้องปฏิบัติตาม โดยเจ้าของเรือต่างๆ ก็กำลังปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ดังกล่าว ตารางด้านล่างนี้แสดงให้เห็นขนาดระวางเรือรวมของเรือที่จะมีอายุ 20 ปี 25 ปี และ 30 ปี ในช่วงเปิดไตรมาสเริ่มตั้งแต่ไตรมาสแรกปี 2562 และสิ้นสุดที่ไตรมาสที่ ปี 2563 โดยบริษัทฯ ได้แยกเป็นเรือประเภทมีอุปกรณ์ขนถ่ายสินค้าบนเรือ (geared ships) กับเรือประเภทไม่มีอุปกรณ์ขนถ่ายสินค้าบนเรือ (gearless ships)

เรือประเภทมีอุปกรณ์ขนถ่ายสินค้าบนเรือจะมีอายุครบ 20 ปี / 25 ปี / 30 ปี	ครบรอบสำรวจเรือพิเศษรอบที่ 4 (อายุ 20 ปี) (ล้านเดทเวทตัน)	ครบรอบสำรวจเรือพิเศษรอบที่ 5 (อายุ 25 ปี) (ล้านเดทเวทตัน)	ครบรอบสำรวจเรือพิเศษรอบที่ 6 (อายุ 30 ปี) (ล้านเดทเวทตัน)	ขนาดระวางเรือรวม (ล้านเดทเวทตัน)
ไตรมาสแรก ปี 2562	1.2	0.2	0.2	1.6
ไตรมาสสอง ปี 2562	0.9	0.6	0.2	1.7
ไตรมาสสาม ปี 2562	0.6	0.9	0.2	1.7
ไตรมาสสี่ ปี 2562	0.4	0.7	0.4	1.5
ไตรมาสแรก ปี 2563	1.0	0.9	0.4	2.2
ไตรมาสสอง ปี 2563	0.9	1.3	0.2	2.4
ไตรมาสสาม ปี 2563	0.8	1.2	0.3	2.3
ไตรมาสสี่ ปี 2563	0.4	0.8	0.3	1.5
ขนาดระวางรวม (ล้านเดทเวทตัน) ของเรือประเภทมีอุปกรณ์ขนถ่ายสินค้าบนเรือ				14.8

เรือประเภทไม่มีอุปกรณ์ขนถ่ายสินค้าบนเรือจะมีอายุครบ 20 ปี / 25 ปี / 30 ปี	ครบรอบสำรวจเรือพิเศษรอบที่ 4 (อายุ 20 ปี) (ล้านเดทเวทตัน)	ครบรอบสำรวจเรือพิเศษรอบที่ 5 (อายุ 25 ปี) (ล้านเดทเวทตัน)	ครบรอบสำรวจเรือพิเศษรอบที่ 6 (อายุ 30 ปี) (ล้านเดทเวทตัน)	ขนาดระวางเรือรวม (ล้านเดทเวทตัน)
ไตรมาสแรก ปี 2562	2.4	1.9	0.0	4.3
ไตรมาสสอง ปี 2562	1.8	1.3	0.0	3.1
ไตรมาสสาม ปี 2562	1.3	0.9	0.0	2.1
ไตรมาสสี่ ปี 2562	1.1	0.7	0.3	2.2
ไตรมาสแรก ปี 2563	3.0	1.9	0.0	4.9
ไตรมาสสอง ปี 2563	1.2	0.9	0.3	2.5
ไตรมาสสาม ปี 2563	1.7	0.7	0.3	2.7
ไตรมาสสี่ ปี 2563	1.6	1.4	0.1	3.1
ขนาดระวางรวม (ล้านเดทเวทตัน) ของเรือประเภทไม่มีอุปกรณ์ขนถ่ายสินค้าบนเรือ				24.9

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่าเจ้าของเรือประเภทมีอุปกรณ์ขนถ่ายสินค้าบนเรือ ขนาดระวางรวม 14.8 ล้านเดทเวทตัน และเรือประเภทไม่มีอุปกรณ์ขนถ่ายสินค้าบนเรือ ขนาดระวางรวม 24.9 ล้านเดทเวทตัน จะต้องผ่านการสำรวจเรือพิเศษในระหว่างปี 2562 ถึงปี 2563 ซึ่งมีค่าใช้จ่าย 1 ล้านเหรียญสหรัฐ สำหรับเรือขนาดเล็ก และมากกว่าสำหรับเรือประเภทที่ไม่มีอุปกรณ์ขนถ่ายสินค้าบนเรือ รวมทั้งต้องมีค่าใช้จ่ายในการติดตั้งระบบจัดการน้ำถ่วงเรืออีก 0.25 – 0.50 ล้านเหรียญสหรัฐ และเจ้าของเรือยังคงต้องกังวลว่าเรือเก่าจะสามารถใช้น้ำมันเชื้อเพลิงกัมมะถันต่ำที่จะมีผลบังคับใช้นับแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 ได้หรือไม่ โดยใน

ส่วนอื่นของคำอธิบายฯ ฉบับนี้ บริษัทฯ ได้แสดงให้เห็นว่าฝ่ายต่างๆ ในอุตสาหกรรม รวมทั้งนักวิเคราะห์หุ้น ได้คาดว่าตัวเลขการปลดระวางเรือจะเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2562 – ปี 2563 เนื่องจากแรงกดดันต่อเรือเก่าดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม กฎเกณฑ์การใช้น้ำมันเชื้อเพลิงกำมะถันต่ำ (LSFO) ซึ่งจะบังคับใช้ในปี 2563 ขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (IMO) กำลังเป็นประเด็นสำหรับทุกฝ่าย จนถึงสิ้นเดือนกันยายน 2561 มีเรือจำนวน 2,182 ลำที่ติดตั้งหรือวางแผนว่าจะติดตั้งเครื่องยนต์ LNG หรือเครื่องดักจับเขม่าควัน หรือคิดเป็นร้อยละ 2.25 ของจำนวนเรือทั้งหมด 97,084 ลำที่จะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์นี้ภายในวันที่ 1 มกราคม 2563 แล้วเจ้าของเรือที่เหลือวางแผนว่าจะปฏิบัติอย่างไร? เจ้าของเรือต่างๆ จะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์นี้ได้โดยการใช้้ำมันเชื้อเพลิงกำมะถันต่ำ ซึ่งเป็นทางเลือกที่มีประเด็นอยู่บ้าง ประเด็นแรก คือ ความพอเพียงของน้ำมันเชื้อเพลิงกำมะถันต่ำ บริษัท Exxon Mobil บริษัท ENI บริษัท Total บริษัท BP บริษัท Cepsa บริษัท Sinopec และบริษัท Indian Oil ต่างได้ยืนยันแล้วว่าจะมีน้ำมันเชื้อเพลิงกำมะถันต่ำที่ทำเรือซึ่งบริษัทเหล่านี้ให้บริการอยู่ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าน้ำมันเชื้อเพลิงกำมะถันต่ำจะมีเพิ่มขึ้นในท้องตลาดตั้งแต่ไตรมาสสี่ของปี 2562 เป็นต้นไปซึ่งจะทำให้ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงกำมะถันสูงกับน้ำมันเชื้อเพลิงกำมะถันต่ำไม่แตกต่างกันมากอีกต่อไป นี่เป็นหนึ่งในเหตุผลหลักที่ทำให้ไม่เครื่องยนต์ LNG หรือเครื่องดักจับเขม่าควันถึงไม่ใช่ตัวเลือกแรกๆ ของเจ้าของเรือ ปัจจัยอื่นๆ คือ ปัญหาเรื่องการเข้าถึงของส่วนผสมที่แตกต่างกันของน้ำมันเชื้อเพลิงกำมะถันต่ำ กล่าวคือ ตะกอนส่วนเกินจากการเผาไหม้น้ำมันเชื้อเพลิงกำมะถันต่ำที่มีส่วนผสมที่ต่างกัน ประเด็นเรื่องสมรรถภาพของเรือเก่าที่จะสามารถเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงกำมะถันต่ำที่มีส่วนผสมที่ต่างกันแยกจากกัน และประเด็นเรื่องความสามารถของเครื่องยนต์เก่าที่จะเผาผลาญน้ำมันเชื้อเพลิงกำมะถันต่ำโดยไม่ส่งผลเสียหายหรือทำลายเครื่องยนต์หรือเครื่องกรองได้ ประเด็นสุดท้าย คือ เรือเก่าที่ไม่สามารถรองรับการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงกำมะถันต่ำจะถูกปลดระวาง และเรือลำอื่นๆ ทั้งหมดจะแล่นช้าลงเพื่อที่จะเผาผลาญน้ำมันเชื้อเพลิงกำมะถันต่ำให้น้อยที่สุดเพื่อให้ทุกการเดินเรือคุ้มค่ามากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ สิ่งเหล่านี้จะทำให้อุปทานของเรือลดลงและส่งผลกระทบต่อตลาดปรับตัวดีขึ้นสำหรับเจ้าของเรือ

มุมมองอื่นๆ ต่อแรงกดดันจากกฎเกณฑ์

ผลจากกฎเกณฑ์การใช้น้ำมันเชื้อเพลิงกำมะถันต่ำ (LSFO) ของ IMO ซึ่งจะบังคับใช้ในปี 2563 ทำให้ Sohmen-Pao มีความยินดี “แน่นอนว่าต้องมีบางฝ่ายที่เชื่อว่าจะเกิดความโกลาหล แต่มันอาจเป็นเรื่องดีต่อธุรกิจเดินเรือก็ได้ เนื่องจากเรือขนาดใหญ่จะแล่นช้าลง และจะมีการปลดระวางเรือ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เมื่อไม่นานมานี้มีรายงานที่น่าสนใจจาก Goldman Sachs ซึ่งได้ระบุว่าเราไม่ควรลืมว่าน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ในธุรกิจพาณิชย์นาวีนั้นคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5 หรือน้อยกว่าของตลาดน้ำมันโลกและเพื่อแก้ปัญหาจากกฎเกณฑ์ใหม่ที่จะออกมา จะต้องมีการเพิ่มอัตราการผลิตน้ำมันเชื้อเพลิง (Refinery Yields) ร้อยละ 1 และเพิ่มปริมาณการกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิงร้อยละ 1” Sohmen-Pao ได้กล่าวว่าเขาไม่เคยคิดว่ามันจะเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ในการที่จะเพิ่มอัตราการผลิตน้ำมันเชื้อเพลิง (Refinery Yields) ร้อยละ 1 และเพิ่มปริมาณการกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิงร้อยละ 1 “มันคงจะไม่เกิดขึ้นในวันที่ 1 มกราคม 2563 และจะต้องใช้ระยะเวลาอีกสักกระแหน่งในการปรับราคาและสถานที่จัดหาน้ำมัน แต่ผมไม่คิดว่าในระบบเศรษฐกิจยุคสมัยใหม่ที่มีความซับซ้อน บริษัทผลิตน้ำมันยักษ์ใหญ่ของโลกจะไม่สามารถจัดการกับปัญหานี้ภายในระยะเวลาที่เหมาะสมได้” (ข้อมูลจาก TradeWinds ณ วันที่ 18 กันยายน 2561)

ExxonMobil ได้กล่าวไว้ว่า สายการผลิตใหม่ ณ Beaumont รัฐเท็กซัส ได้เริ่มการผลิตโดยเพิ่มกำลังการผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงค่ากำมะถันต่ำประมาณ 45,000 บาร์เรลต่อวัน ซึ่งสายการผลิตใหม่นี้ได้ใช้ระบบปฏิบัติการที่คิดค้นโดย ExxonMobil เพื่อกำจัดกำมะถันออกจากน้ำมันเชื้อเพลิง และเป็นไปตามที่สำนักงานปกป้องสิ่งแวดล้อมสหรัฐฯ (US Environment Protection Agency) กำหนดในขณะเดียวกันก็สามารถควบคุมการสูญเสียค่าออกเทนในน้ำมันเชื้อเพลิงด้วย (ข้อมูลจาก Exxon Mobil ณ วันที่ 27 กันยายน 2561)

สำนักงานอัยการในเมือง Marseille ได้ฟ้องกัปตันเรือสำราญชักรงอเมริกา สำหรับการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงที่มีค่ากำมะถันเกินกว่าที่สหภาพยุโรปกำหนดที่ร้อยละ 1.5 การฟ้องครั้งนี้เป็นผลมาจากการที่หน่วยงาน NGO และทางภาครัฐได้มุ่งเน้นเรื่องผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษทางอากาศบริเวณอ่าว Marseille ซึ่งมีจำนวนเรือสำราญเพิ่มขึ้น Frank Laugier พนักงานอัยการ ได้เสนอต่อศาลให้เรียกค่าปรับจากเรือ Azura เป็นเงิน 100,000 ยูโร โดยให้ Carnival Corporation ชำระร้อยละ 80 และกัปตัน Hoyt ชำระอีกร้อยละ 20 (ข้อมูลจาก Maritime Executive ณ วันที่ 8 ตุลาคม 2561)

รัฐบาลของ Donald Trump กำลังหาวิธีเพื่อให้ผ่อนปรนการบังคับใช้กฎเกณฑ์การใช้น้ำมันเชื้อเพลิงค่ากำมะถันต่ำของ IMO ซึ่งจะบังคับใช้ในปี 2563 ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อเจ้าของเรือที่ได้ติดตั้งเครื่องดักจับเขม่าควันไปแล้ว ตลาดธุรกิจเดินเรือและธุรกิจพลังงานอาจเผชิญภาวะหยุดชะงักน้อยลงหากมีการเลื่อนการบังคับใช้กฎเกณฑ์ดังกล่าวเพื่อให้หลายฝ่ายได้เตรียมความพร้อม โดยโฆษกทำเนียบขาวได้ให้สัมภาษณ์แก่หนังสือพิมพ์ว่า “รัฐบาลต้องการทำให้มั่นใจว่ากฎเกณฑ์ 2020 ของ IMO นั้นไม่สร้างผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อผู้บริโภคและเศรษฐกิจโลก” แม้ว่า Trump กำลังดำเนินนโยบายต่างๆ ของรัฐบาลตน และสงครามทางการค้าได้สร้างผลกระทบต่อธุรกิจเดินเรือ แต่ Trump คงไม่อาจเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์ 2020 ของ IMO ได้แต่อย่างใด “สหรัฐอเมริกาไม่สามารถทำอะไรได้ต่อวันบังคับใช้กฎเกณฑ์ 2020 ของ IMO” เจ้าหน้าที่ของ IMO ได้ให้สัมภาษณ์ต่อ Wall Street Journal (ข้อมูลจาก TradeWinds ณ วันที่ 19 ตุลาคม 2561)

จากรายงานของ Bloomberg ในวันนี้คณะกรรมการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเลของ IMO ได้รับรองอย่างเป็นทางการในข้อเสนอสำหรับการห้ามไม่ให้มีการจัดเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีกำมะถันสูงบนเรือที่ไม่ได้มีการติดตั้งเครื่องดักจับเขม่าควัน ซึ่งการห้ามนี้จะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2563 ซึ่งเป็นระยะเวลาสองเดือนหลังจากที่กฎเกณฑ์การกำหนดค่ากำมะถันของ IMO ได้บังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม 2563 ทั้งนี้ ข้อเสนอดังกล่าวยังคงต้องมีการเสนอเพื่อ “การอนุมัติ” โดย IMO ต่อไปซึ่งน่าจะเกิดขึ้นในที่ประชุมคณะกรรมการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเล (MEPC) ครั้งหน้าในเดือนกันยายน 2562 อย่างไรก็ตาม ข้อเสนออื่นๆ เพื่อให้กฎเกณฑ์ใช้บังคับเป็นช่วงๆ เช่น ข้อเสนอของสหรัฐฯ เมื่อวันศุกร์ที่แล้วที่ให้มีการกำหนดระยะเวลาผ่อนปรนในการสร้างความเคยชินกับกฎเกณฑ์ รวมทั้งข้อเสนออื่นๆ นั้นได้ถูกปฏิเสธโดย IMO (ข้อมูลจาก DNB Markets ณ วันที่ 26 ตุลาคม 2561)

มุมมองบริษัทฯ ต่อมาตรการคว่ำบาตรและมาตรการจัดเก็บภาษีทางการค้า

มาตรการคว่ำบาตรและมาตรการจัดเก็บภาษีทางการค้ายังคงเป็นประเด็นวิพากษ์วิจารณ์อยู่ ส่วนใหญ่เห็นพ้องว่า การส่งออกของจีนจะประสบปัญหาหนักที่สุด ซึ่งอาจจะเป็นจริงหากเกิดก่อนวิกฤติเศรษฐกิจโลก แต่ประเด็นดังกล่าวไม่น่าจะเป็นจริงอีกต่อไป

มาตรการคว่ำบาตรและมาตรการจำกัดเก็บภาษีทางการค้าไม่สามารถทำให้ความต้องการของตลาดหมดไปได้ตราบดีที่สินค้าโภคภัณฑ์ภายใต้มาตรการดังกล่าวยังมีการผลิตในประเทศอื่นๆ หรือสามารถซื้อจากผู้ขายรายอื่นในราคาที่ใกล้เคียงกัน โดยมีคุณลักษณะที่เหมือนหรือใกล้เคียงกัน มาตรการคว่ำบาตรและมาตรการจำกัดเก็บภาษีทางการค้าจะส่งผลให้การขนส่งสินค้า ฝักกัณฑ์เป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ หากมีการเปลี่ยนประเทศผู้ผลิตสินค้าก็จะส่งผลให้เกิดความแออัด การขนส่งสินค้าลงเรือช้าลง (เมื่อเทียบกับประเทศผู้ผลิตสินค้าเดิม) และปริมาณการขนส่งสินค้าในแ่งตัน-ไมล์เพิ่มขึ้น ซึ่งจะเป็นโยบายต่อตลาดขนส่งสินค้าแห่งเทอง

มุมมองอื่นๆ ต่อมาตรการคว่ำบาตรและมาตรการจำกัดเก็บภาษีทางการค้า

ในช่วงแรก Whirlpool ได้ตอบสนองเชิงบวกต่อมาตรการจำกัดเก็บภาษีของประธานาธิบดี Trump สำหรับสินค้าเครื่องซักผ้านำเข้าจากบริษัทคู่แข่งต่างๆ ในต่างประเทศ เช่น LG และ Samsung โดย Marc Bitzer ซีอีโอของบริษัทได้กล่าวว่มาตรการจำกัดเก็บภาษีดังกล่าวส่งผลเชิงบวกต่อ Whirlpool อย่างไรก็ตาม การจำกัดเก็บภาษีสำหรับสินค้าเหล็กกล้าและอะลูมิเนียมได้ทำให้ต้นทุนวัตถุดิบของ Whirlpool สูงขึ้น อันส่งผลให้กำไรลดลงและราคาหุ้นร่วงลงร้อยละ 15 (ข้อมูลจาก Wall Street Journal ณ วันที่ 17 กรกฎาคม 2561)

เมื่อวันพุธ Donald Trump ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ได้บรรลุข้อตกลงกับ Jean-Claude Juncker ประธานคณะกรรมการสหภาพยุโรป เพื่อไม่ให้มีการใช้มาตรการจำกัดเก็บภาษีระหว่างทั้งสองภูมิภาค ซึ่งเป็นการคลายความกังวลที่ Trump ได้ขู่ว่าจะจำกัดเก็บภาษียุโรปนำเข้า (ข้อมูลจาก Bloomberg ณ วันที่ 25 กรกฎาคม 2561)

ประธานาธิบดี Xi Jinping กล่าวว่า ไม่มีฝ่ายใดชนะในสงครามทางการค้า ฝ่ายใดก็ตามที่พยายามทำสงครามทางการค้า “จะต้องลงเอยด้วยการบาดเจ็บเอง” Xi ได้กล่าว ณ การประชุมใหญ่ของกลุ่มประเทศ BRICS ณ เมือง Johannesburg เมื่อวันพุธ โดยได้เรียกร้องให้บราซิล รัสเซีย อินเดีย จีน และแอฟริกาใต้ ร่วมกันต่อต้านลัทธิการแยกตัวและลัทธิการคุ้มครองทางการค้า “สถานการณ์ระหว่างประเทศในตอนนี้ดูเหมือนจะไม่สมบูรณ์แบบนัก แต่หากเราดำเนินการเพื่อให้ทุกประเทศต่างได้รับชัยชนะก็จะเป็นประโยชน์กับทุกฝ่าย” Xi ได้กล่าวว่า “เราควรมุ่งมั่นเพื่อการเติบโตของทุกฝ่าย การพัฒนาที่ไม่เท่าเทียมกันถือเป็นความท้าทายของทุกฝ่าย ประเทศพัฒนาแล้วจะต้องสนับสนุนประเทศกำลังพัฒนาเพิ่มขึ้นอีก” (ข้อมูลจาก Bloomberg ณ วันที่ 25 กรกฎาคม 2561)

ผู้ผลิตขนมปัง พาสต้า และแผ่นแป้งคอร์ติยา ชาวเม็กซิกันกำลังหาซัพพลายเออร์ข้าวสาลีรายใหม่เพื่อลดการพึ่งพาสหรัฐฯ เนื่องจากความสัมพันธ์ทางการค้าของทั้งสองประเทศนั้นได้เสื่อมคลายลง เม็กซิโกซึ่งเป็นประเทศนำเข้าข้าวสาลีรายใหญ่ของสหรัฐฯ กำลังเปลี่ยนไปนำเข้าข้าวสาลีจากรัสเซียซึ่งมีราคาถูกกว่าแทน โดยในปี 2559 รัสเซียได้แซงหน้าสหรัฐฯ ขึ้นเป็นผู้ส่งออกข้าวสาลีรายใหญ่ของโลก การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้สร้างความตระหนักให้แก่อุตสาหกรรมในสหรัฐฯ ซึ่งได้ส่งออกข้าวสาลีส่วนใหญ่ให้แก่เม็กซิโกตั้งแต่เมื่อมีการบังคับใช้สัญญาการค้าเสรีภาพในทวีปอเมริกาเหนือเมื่อปี 2537 การส่งออกข้าวสาลีสหรัฐฯให้แก่เม็กซิโกมีมูลค่าลดลงร้อยละ 38 มาอยู่ที่ 285 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วงห้าเดือนแรกของปี 2561 โดยสหรัฐฯ ได้ส่งออกข้าวสาลีให้แก่ประเทศต่างๆ รวมมูลค่า 2.2 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 21 เม็กซิโกได้นำเข้าตัวอย่างข้าวสาลี

ปริมาณ 33,000 ตัน ในช่วงปลายปี 2560 หลังจากที่รัฐบาลได้ให้เงินสนับสนุนแก่ผู้ประกอบการในการหาแหล่งข้าวสาลีจากอเมริกาใต้เพื่อทดแทนการนำเข้าข้าวสาลีจากสหรัฐฯ นอกจากนี้ เม็กซิโกได้เพิ่มปริมาณการนำเข้าข้าวโพดจากบราซิลทดแทนการนำเข้าจากสหรัฐฯ โดยในปี 2560 เม็กซิโกได้นำเข้าข้าวโพดเพิ่มขึ้นสิบเท่าตัวจากบราซิล เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า และแน่นอนว่าในปีนี้ปริมาณการนำเข้าข้าวโพดจากบราซิลก็จะเพิ่มขึ้น (ข้อมูลจาก Globe and Mail ณ วันที่ 26 กรกฎาคม 2561)

ประเทศต่างๆ ในตลาดเกิดใหม่คิดเป็นร้อยละ 59 ของปริมาณการส่งออกทั้งหมดของจีนในปี 2560 แชนหน้าปริมาณการส่งออกรวมกันไปยังสหรัฐฯ (ร้อยละ 19) สหภาพยุโรป (ร้อยละ 16) และญี่ปุ่น (ร้อยละ 6) หากมีการจัดเก็บภาษีร้อยละ 25 ในสินค้ามูลค่ารวม 200 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ที่จีนส่งออกให้แก่สหรัฐฯ การเติบโตของภาคการส่งออกของจีนจะชะลอตัวลงร้อยละ 3.8 แต่ตัวเลขนี้จะสามารถทดแทนได้หากปริมาณการส่งออกให้แก่ประเทศต่างๆ ในตลาดเกิดใหม่เพิ่มขึ้นเพียงแค่ร้อยละ 1.3 (ข้อมูลจาก HSBC Global Research ในหัวข้อเรื่อง A Blessing in Disguise สิงหาคม 2561)

จีนมีการนำเข้าถั่วเหลืองจากแคนาดาเพิ่มขึ้นเนื่องจากถั่วเหลืองจากสหรัฐฯ ไม่สามารถแข่งขันได้หลังจากที่มีการจัดเก็บภาษีในอัตราร้อยละ 25 ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2561 ตามข้อมูลของกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) แคนาดาส่งออกถั่วเหลืองปริมาณ 5.5 ล้านตันต่อปี โดยคาดว่าปริมาณการส่งออกจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 80 ในปี 2561/2562 ทั้งนี้ มีการคาดการณ์ว่าจีนจะนำเข้าถั่วเหลืองจากประเทศอื่นๆ เช่น แคนาดา และประเทศในแถบทะเลดำ นอกจากนี้ ยังมีการทดแทนการนำเข้าถั่วเหลืองด้วยการนำเข้าสินค้าอื่นๆ เช่น กากเรพซิด และกากเมล็ดทานตะวัน (ข้อมูลจาก Platts ณ วันที่ 10 สิงหาคม 2561)

เศรษฐกิจของสหรัฐฯ จะแย่กว่าประเทศอื่นๆ รอบโลกหลายเท่า หากสงครามทางการค้ามีความตึงเครียดขึ้น Soren Skou ประธานเจ้าหน้าที่บริหารของ A.P. Moller-Maersk A/S ซึ่งเป็นบริษัทเดินเรือที่ใหญ่ที่สุดของโลกจาก Copenhagen ได้กล่าวไว้ในท้ายที่สุด การคุ้มครองทางการค้าของประเทศตนเองจะส่งผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อสหรัฐฯ” การจัดเก็บภาษีอาจทำให้การค้าโลกชะลอตัวลงร้อยละ 0.1 ถึง ร้อยละ 0.3 ในขณะที่อาจกระทบต่อสหรัฐฯ ถึงร้อยละ 3 ถึง ร้อยละ 4” เขาได้กล่าว ณ สำนักงานใหญ่ของ Maersk เมื่อวันศุกร์ “และนั่นย่อมเป็นสิ่งที่ไม่มีใครอยากเห็น” (ข้อมูลจาก Bloomberg ณ วันที่ 19 สิงหาคม 2561)

ภาคธุรกิจของสหรัฐฯ ฝากความเห็นถึงรัฐบาลของ Trump ว่ามาตรการจัดเก็บภาษีสำหรับสินค้านำเข้าจากจีนมูลค่า 2 แสนล้านเหรียญสหรัฐนั้นจะทำให้ชาวอเมริกันต้องซื้อของที่ไต้หวันในชีวิตประจำวันแพงขึ้น ตั้งแต่เปปเปอร์ ไปจนถึงจักรยานคันแรก และชุดเจ้าสาว จนไปถึงโรงศพ “ข้อเสนอของสำนักผู้แทนการค้าสหรัฐฯ (USTR) ในการจัดเก็บภาษีสำหรับสินค้านำเข้าจากจีนเพิ่มเติมมูลค่ารวม 2 แสนล้านเหรียญสหรัฐจะส่งผลกระทบต่อเชิงลบขยายไปยังผู้บริโภคชาวอเมริกัน คนงาน ภาคธุรกิจ และเศรษฐกิจของประเทศ” หอการค้าสหรัฐฯ ได้กล่าวไว้ในถ้อยแถลง (ข้อมูลจาก Reuters ณ วันที่ 20 สิงหาคม 2561)

หลังจากที่เก็บเกี่ยวผลผลิตได้ถึง 120 ล้านตัน การส่งออกถั่วเหลืองของบราซิลดูเหมือนจะยังคงเติบโตทุกสถิติ โดยจีนเป็นผู้นำเข้าถั่วเหลืองดังกล่าวเกือบทั้งหมดเนื่องจากบราซิลได้ขวยโอกาสจากสถานการณ์ความตึงเครียดทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีน เห็นได้ชัดว่าจีนจะยังคงนำเข้าถั่วเหลืองจากบราซิลในช่วงที่เหลือของปี ดังนั้น ดูเหมือนว่าปริมาณการส่งออกถั่วเหลืองของบราซิลไปจีนในปีนี้จะมากกว่าปีที่แล้วซึ่งมีปริมาณ 55 ล้านตัน (ข้อมูลจาก Howe Robinson Research ณ วันที่ 20 สิงหาคม 2561)

ท้ายที่สุดเราก็ได้ตัวเลขมูลค่าที่เศรษฐกิจจีนอาจได้รับผลกระทบหากสงครามทางการค้ายังคงยืดเยื้อต่อไป นักเศรษฐศาสตร์ได้คาดว่าตัวเลขจีดีพีของจีนจะลดลงร้อยละ 0.3 ภายใต้สมมติฐานว่าสงครามทางการค้ายังคงดำเนินต่อไป ซึ่งหากประมาณการคร่าวๆ ว่าตัวเลขจีดีพีของจีนสำหรับปีหน้าจะอยู่ที่มากกว่าร้อยละ 6.3 เราอาจได้เห็นตัวเลขจีดีพีของจีนลดลงต่ำกว่าร้อยละ 6 เป็นครั้งแรก Johanna Chua ประธานฝ่ายเศรษฐศาสตร์ภาคพื้นเอเชียแปซิฟิกของ Citic ได้ระบุว่าหากเศรษฐกิจจีนมีการชะลอตัวร้อยละ 0.5 ตัวเลขจีดีพีโลกจะลดลงร้อยละ 0.2 ภายในสี่ไตรมาส ภายใต้สมมติฐานว่าทั้งสองฝ่ายจริงจังกับสงครามทางการค้าที่สำคัญไปกว่านั้นก็คือ ภายใต้สมมติฐานว่าปัจจัยอื่นๆ ไม่เปลี่ยนแปลง ซึ่งก็คงเป็นไปได้ยาก ปัจจัยจากนักวางแผนด้านเศรษฐกิจภาคธุรกิจ และผู้บริหาร โลกนั้นมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้น จะเห็นได้ว่ากรณีที่เลวร้ายที่สุดในทางทฤษฎีน้อยครั้งที่จะเกิดขึ้นจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยภายนอกอื่นที่ดูเหมือนจะเปลี่ยนแปลงอย่างช้าๆ อีกหนึ่งปัจจัยซ่อนเร้น ก็คือ การปฏิรูปต่างๆ อันจะเป็นเครื่องผลักดันให้เงินเร่งดำเนินการปฏิรูปซึ่งตามปกติจะต้องใช้เวลาถึงห้าปี ตัวอย่างเช่น การบังคับให้มีการผลิตด้วยต้นทุนต่ำเพื่อให้ตลาดเข้าถึงได้ (ข้อมูลจาก Bloomberg ณ วันที่ 23 สิงหาคม 2561)

สงครามทางการค้าอาจทำให้การฟื้นตัวของค่าระวางเรือเทกองต้องชะลอตัวลงแต่จะไม่จุดการฟื้นตัวของตลาดขาขึ้นโดยรวม Drewry กล่าว โดยนักวิเคราะห์ยังคงมองเชิงบวกต่อการฟื้นตัวของตลาด ด้วยอุปสงค์ที่เพิ่มขึ้นและการขยายตัวของกองเรืออย่างจำกัดส่งผลให้อัตราค่าระวางเรือเพิ่มขึ้นจากในระดับปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม มาตรการจัดเก็บภาษีและมาตรการตอบโต้กลับซึ่งเริ่มโดยสหรัฐนั้นจะทำให้การฟื้นตัวของตลาดจะต้องสั้นสุดในอีกไม่นาน (ข้อมูลจาก TradeWinds ณ วันที่ 6 กันยายน 2561)

หลังจากหลายเดือนที่วิจารณ์กันอยู่เบื้องหลังเพื่อต่อต้านมาตรการจัดเก็บภาษีของประธานาธิบดี Donald Trump ซึ่งได้ไปไกลเกินกว่าที่กลุ่มธุรกิจจะคาดคิดมาก่อน เมื่อวันที่ 12 กันยายน กลุ่มธุรกิจมากกว่า 85 กลุ่มได้ร่วมกันประกาศความร่วมมือในการรณรงค์ต่อต้านมาตรการดังกล่าว โดยใช้ชื่อว่ากลุ่มชาวอเมริกันเพื่อการค้าเสรี (Americans for Free Trade) ซึ่งได้ก่อตั้งขึ้นเนื่องจากมาตรการจัดเก็บภาษีของ Trump ได้ทวีความรุนแรงขึ้น โดยกลุ่มดังกล่าวประกอบไปด้วย สมาคมผู้ผลิตทางทะเลแห่งชาติ (National Marine Manufacturers Association) สภาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Industry Council) ซึ่งมี Microsoft Corp และ Apple Inc เป็นสมาชิก สมาคมผู้บริหารโลกเทคโนโลยี (Consumer Technology Association) ซึ่งมี IBM Corp และ Facebook Inc เป็นสมาชิก สมาคมผู้ค้าปลีกแห่งชาติ ซึ่งมี Amazon.com Macy's Inc และ Walmart Inc เป็นสมาชิก สมาคมของเล่น (Toy Association) ซึ่งมี Mattel Inc Hasbro Inc และ Barnes & Noble Inc เป็นสมาชิก โดยทางกลุ่มได้ร่วมมือกับกลุ่มเกษตรกรเพื่อการค้าเสรี (Farmers for Free Trade) ในการต่อต้านสมาชิกพรรค Republican ของสภา Congress ใน 5 รัฐ กล่าวคือ Ohio Pennsylvania Illinois Indiana และ Tennessee ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มาตรการจัดเก็บภาษีอาจสร้างผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อเศรษฐกิจท้องถิ่น (ข้อมูลจาก Reuters ณ วันที่ 12 กันยายน 2561)

ในขณะที่เกษตรกรหลายรายยังคงเชื่อมั่นในตัวประธานาธิบดี แต่ก็ได้เรียกร้องให้ Trump และพรรคแก้ปัญหาสงครามทางการค้ากับจีน ยุโรป แคนาดา และเม็กซิโก โดยเร็วที่สุด เนื่องจากราคาสินค้าโภคภัณฑ์และภาคส่งออกได้รับผลกระทบ โดยมีการใช้คำกล่าวว่า “การค้ามาก่อนเรื่องความช่วยเหลือ (Trade not aid)” (ข้อมูลจาก Reuters ณ วันที่ 13 กันยายน 2561)

กระทรวงเกษตรและการจัดการชาวมืองของจีนได้ปรับลดประมาณการนำเข้าถั่วเหลืองลง 10.2 ล้านตัน เนื่องจากมีการเรียกร้องให้เกษตรกรหันไปใช้อ้อยแทนเนื่องจากสงครามทางการค้า โดยการคาดการณ์ตัวเลขนำเข้าสำหรับปีการตลาดหน้าซึ่งจะเริ่มต้นในเดือนหน้านั้น ลดลงร้อยละ 12 เมื่อเทียบกับตัวเลขการนำเข้าที่ปริมาณ 95.5 ล้านตันในปี 2560 จนถึงบัดนี้ อุปสงค์ถั่วเหลืองจากจีนยังคงแข็งแกร่งด้วยปริมาณการนำเข้าจากบราซิลที่เพิ่มขึ้น คาดว่าถั่วเหลืองของบราซิลจะเก็บเกี่ยวได้ถึง 119.3 ล้านตันในปีนี้ ซึ่งสูงสุดเป็นอันดับที่สองในประวัติศาสตร์ ทั้งๆ ที่การเก็บเกี่ยวถั่วเหลืองมีปริมาณมาก แต่ความต้องการถั่วเหลืองจากบราซิลมีมากซึ่งคาดว่าจะทำให้สินค้าคงคลังของประเทศลดลงถึงระดับต่ำสุดที่ 434,000 ตัน (ข้อมูลจาก Maersk Brokers ณ วันที่ 14 กันยายน 2561)

สมาคมผู้ประกอบการค้าปลีกชั้นนำของสหรัฐฯ ได้ชี้ว่า “มาตรการจำกัดเก๋ากี้นั้นเป็นการจำกัดเก๋ากี้นจากชาวอเมริกันซึ่งเป็นผู้บริโภคที่ต้องแบกรับภาระภาษีนี้ (ไม่ใช่ประเทศจีน) และเกษตรกรชาวอเมริกันและเจ้าของฟาร์มปศุสัตว์ที่ต้องเผชิญความยากลำบากหากสถานการณ์เลวร้ายลง” (ข้อมูลจาก Reuters ณ วันที่ 17 กันยายน 2561)

OECD ได้ปรับประมาณการการเติบโตของเศรษฐกิจโลกเป็นร้อยละ 3.7 โดยอ้างอิงถึงปัญหาทางการค้าและตลาดเกิดใหม่ โดยในรายงานภาพรวมเศรษฐกิจฉบับเดือนพฤษภาคม OECD ได้เคยประมาณการการเติบโตของเศรษฐกิจโลกในปีนี้ที่ร้อยละ 3.8 และร้อยละ 3.9 ในปี 2562 แต่สถานการณ์ล่าสุดที่มีสงครามทางการค้าและเกิดความวุ่นวายในตลาดเกิดใหม่จึงทำให้ต้องมีการปรับตัวเลขประมาณการ (ข้อมูลจาก DNB Markets ณ วันที่ 21 กันยายน 2561)

ความตึงเครียดได้เพิ่มขึ้นในสัปดาห์นี้ จากการที่สหรัฐฯ ได้ยืนยันที่จะจัดเก็บภาษีในอัตราร้อยละ 10 สำหรับสินค้านำเข้าจากจีนมูลค่า 2 แสนล้านเหรียญสหรัฐต่อปี ตั้งแต่วันที่ 24 กันยายน และจะปรับเพิ่มเป็นร้อยละ 25 ในปีหน้า โดยจีนได้ตอบสนองโดยการประกาศใช้อัตราร้อยละ 5 ถึง ร้อยละ 10 สำหรับสินค้านำเข้าจากสหรัฐฯ มูลค่ารวม 6 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐต่อปี โดยมีผลบังคับใช้สัปดาห์หน้า สำหรับการขนส่งสินค้าแห่งเทกอง สัดส่วนผลกระทบได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 1.8 (จากเดิมที่ร้อยละ 1.5 ก่อนจะมีการประกาศดังกล่าว) การนำเข้าถั่วเหลืองของจีนจากสหรัฐฯ มีปริมาณจำกัด แต่ต้องจับตามองไตรมาสสี่ซึ่งตามฤดูกาลแล้วสหรัฐฯ เป็นช่วงที่สหรัฐฯ มีการส่งออกถั่วเหลืองมากที่สุด (ข้อมูลจาก Clarksons ณ วันที่ 21 กันยายน 2561)

ผู้นำจีนได้ส่งสัญญาณว่ากำลังมีการวางแผนมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติม เนื่องจากตัวเลขทางเศรษฐกิจเป็นที่น่าผิดหวังซึ่งแสดงให้เห็นว่ามาตรการที่ใช้อยู่ไม่ได้ผล สถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศได้เปลี่ยนแปลงไป มีความกดดันเพิ่มขึ้น และภาครัฐต้องการที่จะแก้ปัญหาโดยเร็วที่สุด ตามคำกล่าวที่การประชุม Politburo เมื่อวันพุธที่ประธานาธิบดี Xi Jinping นั่งเป็นประธาน สัญญาดังกล่าวได้แสดงถึงความจำเป็นเร่งด่วนหลังจากที่รายงานตัวเลขภาพรวมของประเทศลดลงและมีความเสี่ยงต่อการเติบโตของเศรษฐกิจโลก ประเทศที่มีเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับที่สองของโลกกำลังถูกโจมตีโดยสงครามทางการค้ากับสหรัฐฯ และการลดหนี้ภายในประเทศ (ข้อมูลจาก Bloomberg ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561)

การเปลี่ยนแปลงหลักในภาคอุปสงค์

การคาดการณ์ สำหรับอีก 12 เดือนข้างหน้า จะสามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น หากพิจารณาถึงปัจจัยในระดับมหภาคต่างๆ โดยบริษัทฯ ได้รวบรวมข้อมูลบางส่วนจากแหล่งข้อมูลที่เผยแพร่ต่อสาธารณะต่างๆ ดังต่อไปนี้

ประเทศจีน

ตัวเลขจีดีพีของจีนอยู่ที่ร้อยละ 6.5 ในไตรมาสสาม ปี 2561 เมื่อเทียบไตรมาสเดียวกันของปีที่แล้ว ซึ่งต่ำกว่าการคาดการณ์ของตลาดที่ร้อยละ 6.6 ในไตรมาสสองตัวเลขจีดีพีของจีนอยู่ที่ร้อยละ 6.7 (ข้อมูลจากสำนักสถิติแห่งชาติของจีน ณ วันที่ 19 ตุลาคม 2561)

การนำเข้าแร่เหล็กในประเทศจีนในช่วงเก้าเดือนแรกของปี 2561 มีปริมาณ 802.6 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 1.8 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว (ข้อมูลจาก Reuters ณ วันที่ 11 ตุลาคม 2561)

จีนเพิ่มการนำเข้าถ่านหินในช่วงเก้าเดือนแรกของปี 2561 ร้อยละ 11.4 เป็น 228.4 ล้านตันเมื่อเทียบกับในปีก่อน (ข้อมูลจาก Reuters ณ วันที่ 11 ตุลาคม 2561)

การผลิตถ่านหินดิบในจีนในช่วงเก้าเดือนแรกของปี 2561 อยู่ที่ปริมาณ 2,590 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว (ข้อมูลจากสำนักสถิติแห่งชาติของจีน ณ วันที่ 19 ตุลาคม 2561)

การผลิตเหล็กในจีนในช่วงเก้าเดือนแรกของปี 2561 อยู่ที่ปริมาณ 691.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว (ข้อมูลจาก Reuters ณ วันที่ 19 ตุลาคม 2561)

การส่งออกเหล็กของจีนในช่วงเก้าเดือนแรกของปี 2561 ลดลงอย่างมาก โดยลดลงร้อยละ 10.6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน มาอยู่ที่ปริมาณ 53.3 ล้านตัน (ข้อมูลจาก Metalbulletin ณ วันที่ 19 ตุลาคม 2561)

เมื่อต้นเดือนกรกฎาคม 2561 จีนได้ประกาศแผนการลดมลพิษสำหรับปี 2561 – ปี 2563 โดยขยายพื้นที่การใช้มาตรการลดมลพิษครอบคลุม 82 เมืองทั่วประเทศ แม้ว่าแต่ละเมืองจะได้รับอนุญาตให้ร่างมาตรการลดมลพิษของตนเองก็ตาม (ข้อมูลจาก Banhero Costa ณ วันที่ 25 กรกฎาคม 2561)

ตามข้อมูลของสำนักงานพลังงานแห่งชาติของจีน (National Energy Administration) จีนมีเป้าหมายในการเพิ่มการผลิตถ่านหินร้อยละ 7.3 เป็น 3.7 พันล้านตัน ในปีนี้ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากยังคงมีการตรวจสอบในเรื่องความปลอดภัยและมลพิษอย่างต่อเนื่อง ปริมาณการผลิตถ่านหินในประเทศอาจไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งอาจช่วยลดผลกระทบเชิงลบของมาตรการควบคุมมลพิษที่มีต่ออุปสงค์ถ่านหินและการนำเข้า ในช่วงครึ่งแรกของปี 2561 การผลิตถ่านหินเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 3.9 เป็น 1.7 พันล้านตัน (ข้อมูลจาก Banhero Costa ณ วันที่ 25 กรกฎาคม 2561)

คงเป็นความผิดพลาดหากจะยึดติดกับตัวเลขจีดีพีของจีนโดยมองข้ามภาพที่ใหญ่กว่า กล่าวคือ ในปี 2553 ตัวเลขจีดีพีของจีนอยู่ที่ร้อยละ 10 ซึ่งได้สร้างรายได้เพิ่ม 606 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ให้แก่เศรษฐกิจของประเทศ อย่างไรก็ตาม ในปี 2560 ตัวเลขจีดีพีอยู่ที่ร้อยละ 6 แต่ได้สร้างรายได้เพิ่มถึง 1,202 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งสูงกว่ารายได้จากตัวเลขจีดีพีในปี 2553 ที่ร้อยละ 10 เป็น

เท่าตัว แม้ว่าในปีที่ผ่านมา มาตัวเลขจีดีพีของอินเดียมากกว่าจีนก็ตาม แต่ในความเป็นจริงในทุกๆ สองปีตั้งแต่ปี 2553 รายได้ที่จีนได้สร้างสำหรับตัวเลขจีดีพีของคนนั้นมากกว่ารายได้ที่อินเดียสร้างจากตัวเลขจีดีพี ดังนั้น ช่องว่างระหว่างเศรษฐกิจจีนและอินเดียนั้นนับวันจะกว้างขึ้นและไม่ได้แคบลงแต่อย่างใด แม้ว่าเศรษฐกิจจีนได้ชะลอตัวลง ความมีอิทธิพลต่อเศรษฐกิจโลกของประเทศจีนนั้นมีแต่จะเพิ่มขึ้น และนั่นคือภาพใหญ่ที่เราควรต้องจับตามอง (ข้อมูลจาก Forbes ณ วันที่ 23 สิงหาคม 2561)

ความต้องการกระแสไฟฟ้าของจีนได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 9 ในช่วงเจ็ดเดือนแรกของปี 2561 เมื่อเทียบกับการคาดการณ์ที่เกือบริยละ 6 โดยเพียงร้อยละ 3 ของความต้องการที่เพิ่มขึ้นมีการรองรับโดยการผลิตกระแสไฟฟ้าพลังงานน้ำมากขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่แล้ว มีการใช้โรงไฟฟ้าพลังถ่านหินมากขึ้นในปีนี้โดยร้อยละ 7 ของความต้องการที่เพิ่มขึ้นมีการรองรับโดยกระแสไฟฟ้าที่ผลิตเพิ่มจากโรงไฟฟ้าพลังถ่านหิน ดังนั้น จีนอาจมีความต้องการถ่านหินเทอร์มอลเพิ่มขึ้น 140 ล้านตันในปีนี้สำหรับการเติบโตของความต้องการกระแสไฟฟ้า ณ ปัจจุบัน (ข้อมูลจาก Braemar ACM ณ วันที่ 24 สิงหาคม 2561)

คงเป็นการไม่ถูกต้องนักที่จะกล่าวว่าการค้าถ่านหินกำลังจะกลับมาเพราะในความเป็นจริงแล้วถ่านหินเป็นปัจจัยที่คงอยู่ในตลาดมาหลายปี การค้าขายถ่านหินได้ซบเซาลงในปี 2558 แต่การค้าถ่านหินได้ฟื้นตัวโดยเห็นได้จากตัวเลขรายงานต่างๆ ในช่วงสองสัปดาห์ที่ผ่านมา การนำเข้าถ่านหินเทอร์มอลของจีนมีปริมาณมากขึ้นร้อยละ 54 ในเดือนกรกฎาคม เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว ส่งผลให้ตั้งแต่ต้นปีมาจนถึงขณะนี้ จีนมีการนำเข้าถ่านหินเพิ่มขึ้นร้อยละ 30 ส่วนการนำเข้าถ่านหินโค้กนั้นได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 36 ในเดือนกรกฎาคม เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว ซึ่งถือว่าเป็นเดือนที่มีปริมาณนำเข้าสูงสุดในรอบ 15 เดือน แม้ว่าสัดส่วนการผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานถ่านหินของจีนจะกำลังลดลง แต่การลดกำลังการผลิตถ่านหินในประเทศยังคงช่วยทำให้ปริมาณนำเข้าแข็งแกร่ง ทั้งนี้ ในปีนี้ จีนได้ลดกำลังการผลิตถ่านหินลง 80 ล้านตันต่อปี เมื่อเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้สำหรับทั้งปีที่ 150 ล้านตันต่อปี ภายหลังจากที่มีการลดกำลังการผลิตถ่านหินส่วนเกินในประเทศอย่างจริงจังในปี 2559 ที่ปริมาณ 630 ล้านตันต่อปี (ข้อมูลจาก Evercore ISI ณ วันที่ 10 กันยายน 2561)

เมื่อวันศุกร์ จีนได้รายงานปริมาณกระแสไฟฟ้าที่ผลิตได้รายเดือนสำหรับเดือนสิงหาคม โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.8 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่แล้ว และได้เพิ่มขึ้นจากเดือนกรกฎาคมซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 5.4 อันส่งผลให้ปริมาณกระแสไฟฟ้าที่ผลิตได้ตั้งแต่ต้นปีจนถึงขณะนี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.5 หลังจากสองเดือนที่ผลิตกระแสไฟฟ้าได้ถึง 643 พันล้าน กิโลวัตต์ต่อชั่วโมง ซึ่งเป็นปริมาณที่สูงสุดเป็นประวัติการณ์ โดยกระแสไฟฟ้าที่ผลิตได้ตั้งแต่ต้นปีจนถึงปัจจุบันนั้นมาจากพลังงานถ่านหินร้อยละ 74 พลังงานน้ำร้อยละ 16 และพลังงานทางเลือกอื่นๆ ร้อยละ 10 การผลิตกระแสไฟฟ้าพลังงานถ่านหินเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.1 โดยในเดือนสิงหาคมเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.7 (ซึ่งโดยรวมแล้วสอดคล้องกับปริมาณการผลิตกระแสไฟฟ้าทั้งหมดที่เพิ่มขึ้นและยังคงรักษาสัดส่วนประเภทพลังงานที่ใช้ผลิตกระแสไฟฟ้า) ในขณะที่การผลิตกระแสไฟฟ้าพลังงานน้ำก็เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.7 ในเดือนสิงหาคม เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว และส่งผลให้การผลิตกระแสไฟฟ้าพลังงานน้ำโดยรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9 สำหรับการผลิตกระแสไฟฟ้าพลังงานทางเลือก (รวมทั้งพลังงานนิวเคลียร์) มีปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.4 ทั้งนี้ การผลิตถ่านหินของจีนในเดือนสิงหาคมได้มีปริมาณเพิ่มขึ้นอีกครั้ง (ร้อยละ 2.2) ซึ่งเป็นตัวเลขที่สูงที่สุดตั้งแต่เดือนกันยายน ปี 2560 บริษัทเชื่อว่าเป็นผลมาจากความต้องการกระแสไฟฟ้าในประเทศที่เพิ่มขึ้นและคาดว่า การผลิตถ่านหินภายในประเทศจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 ในปีนี้ (ในปัจจุบันอยู่ที่ ติดลบร้อยละ 1) เพื่อทดแทนการพึ่งพาถ่านหินนำเข้าเพื่อรองรับความต้องการกระแสไฟฟ้าในประเทศที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งความต้องการ

กระแสไฟฟ้าที่มากน่าจะยังคงสนับสนุนภาคอุปสงค์ในการขนส่งสินค้าแห่งเทกองในอนาคตต่อไป (ข้อมูลจาก DNB Markets ณ วันที่ 17 กันยายน 2561)

แร่เหล็กคองคั้งที่ทำเรือต่างๆ ของจีนยังคงมีปริมาณลดลง บริษัทจึงยังเชื่อว่าอุปสงค์จากจีนจะมีมากพอที่จะช่วยสนับสนุนการนำเข้าแร่เหล็กจากบราซิลในช่วงเวลาที่เหลือของปีนี้ ประกอบกับเมื่อไม่นานมานี้แร่เหล็กคองคั้งจากบราซิลมีปริมาณมากขึ้นซึ่งอาจเป็นเครื่องบ่งบอกว่าบราซิลมีการส่งออกแร่เหล็กมากขึ้นในเดือนกันยายน โดยแร่เหล็กคองคั้งมีปริมาณสูงสุดในเดือนมิถุนายนที่ปริมาณ 162 ล้านตันและขณะนี้ได้ลดลงร้อยละ 10 จากปริมาณสูงสุด แร่เหล็กคองคั้งทั้งหมดของจีนมีปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.4 เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว สัดส่วนของแร่เหล็กจากออสเตรเลียเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 52 เมื่อปีที่แล้ว เป็นร้อยละ 60 ในปัจจุบัน และสัดส่วนของแร่เหล็กจากบราซิลได้ลดลงจากร้อยละ 24 เป็นร้อยละ 17 การเปลี่ยนแปลงในสัดส่วนแร่เหล็กนำเข้านี้แสดงให้เห็นถึงผลกระทบจากการเพิ่มคุณภาพแร่เหล็กเนื่องจากแร่เหล็กจากบราซิลนั้นมีคุณภาพดีที่สุดใน (ข้อมูลจาก DNB Markets ณ วันที่ 28 กันยายน 2561)

แม้ว่าตลาดการค้าขายอสังหาริมทรัพย์ได้ชะลอตัวลง แต่กลับมีโครงการก่อสร้างใหม่ๆ เพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.9 ระหว่างเดือนมกราคม – สิงหาคม 2561 ตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจจากทางภาครัฐ การค้าขายที่อยู่อาศัยของจีนที่ซบเซาคาดว่าจะถูกทดแทนด้วยการก่อสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับให้เช่าบริเวณชานเมือง กล่าวคือ มีการทดสอบเมื่อเดือนสิงหาคม 2560 ใน 13 เมืองหลักของประเทศ รวมถึง Beijing และ Shanghai ในการสร้างโครงการที่อยู่อาศัยแบบเอื้ออาทรบริเวณชานเมือง ในช่วงแปดเดือนแรกของปี 2561 ตัวเลขการนำเข้าแร่เหล็กของจีนลดลงร้อยละ 0.6 มาอยู่ที่ปริมาณ 710 ล้านตัน แม้ว่าปริมาณการผลิตเหล็กกล้าของจีนได้เพิ่มมากขึ้นและการผลิตแร่เหล็กภายในประเทศมีปริมาณลดลง ปริมาณการนำเข้าแร่เหล็กของจีนเพื่อการผลิตเหล็กกล้าก็ได้ลดลงด้วย จากเดิมเฉลี่ยประมาณ 1.3 ตันของแร่เหล็กนำเข้าจะนำไปใช้ผลิตเหล็กกล้า 1 ตัน ในปี 2560 ลดลงมาเป็นประมาณ 1.1 ตัน ในปัจจุบัน ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการใช้แร่เหล็กในการผลิตเหล็กกล้าที่น้อยลงเนื่องจากการใช้แร่เหล็กนำเข้าที่มีคุณภาพสูง รวมทั้งการนำเข้าแร่เหล็กคองคั้งออกมาใช้ (ซึ่งมีคุณภาพสูง) และการใช้เศษเหล็กในการผลิตเหล็กกล้า สมาคมการใช้เศษเหล็กของจีนได้รายงานว่ามีการใช้เศษเหล็กในการผลิตเหล็กกล้าเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งแรกของปี 2561 โดยคาดว่าจะใช้ประมาณ 180 ล้านตันสำหรับทั้งปี 2561 เมื่อเทียบกับปริมาณ 148 ล้านตันในปี 2560 (ข้อมูลจาก Banchemo Costa ณ วันที่ 3 ตุลาคม 2561)

สหรัฐอเมริกา

Jerome Powell ประธานคณะกรรมการธนาคารกลางของสหรัฐฯ กล่าวว่าถ้าดีทริการคุมครองการค้าสามารถสร้างผลกระทบทางลบต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศและตลาดค่าแรง จากการศึกษาที่สหรัฐฯ สร้างความตึงเครียดทางการค้ากับประเทศคู่แข่งทางการค้าและประเทศต่างๆ ที่เป็นพันธมิตรกับสหรัฐฯ มายาวนาน “โดยทั่วไป ประเทศต่างๆ ที่เปิดเสรีภาพทางการค้าและไม่ใช้นโยบายกีดกันทางการค้า เช่น การจัดเก็บภาษีนำเข้า จะเติบโตได้เร็วกว่า สร้างรายได้มากกว่า และมีความสามารถในการผลิตที่สูงกว่า” แต่ Powell ยังคงข้านมมองเชิงบวกของคนต่อเศรษฐกิจสหรัฐฯ และได้ส่งสัญญาณว่าแม้ว่าภาครัฐยังคงมีแผนที่จะค่อยๆ ปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ย ยังคงมีการใช้นโยบายการเงินแบบตึงตัวอยู่ (ข้อมูลจาก Bloomberg ณ วันที่ 17 กรกฎาคม 2561)

ทั้งๆ ที่เป็นประเทศผู้ผลิตซีเมนต์รายใหญ่เป็นอันดับที่สามของโลก แต่คาดว่าปริมาณซีเมนต์นำเข้าของสหรัฐฯ จะยังคงเพิ่มขึ้นจากการที่เศรษฐกิจและตลาดแรงงานค่อนข้างแข็งแกร่ง การปฏิรูปโครงสร้างภาษี และการคาดการณ์ว่าจะมีการใช้จ่ายในการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ความยากลำบากในการสร้างโรงผลิตซีเมนต์แห่งใหม่ภายในประเทศและการที่ประเทศมีชายฝั่งที่ยาวและพื้นที่ทางน้ำที่กว้างใหญ่ส่งผลให้สหรัฐฯ มีการนำเข้าซีเมนต์มากขึ้น โดยคาดว่าปริมาณซีเมนต์นำเข้าของสหรัฐฯ ในปี 2561 จะมากกว่า 12 ล้านตัน เมื่อเทียบกับปริมาณ 9.2 ล้านตันในปี 2559 (ข้อมูลจาก Banchemo Costa ณ วันที่ 27 กรกฎาคม 2561)

อาร์เจนตินาคาดว่าจะเก็บเกี่ยวข้าวสาลีได้ปริมาณสูงสุดในขณะที่ประเทศอื่นๆ ต้องประสบภาวะภัยแล้ง ในเยอรมนี ปริมาณข้าวสาลีที่เก็บเกี่ยวได้ลดลงร้อยละ 20.3 อยู่ที่ 36.3 ล้านตัน ซึ่งเป็นปริมาณที่ต่ำที่สุดในรอบ 24 ปี เยอรมนีซึ่งเป็นประเทศผู้ผลิตข้าวสาลีใหญ่เป็นอันดับที่สองของสหภาพยุโรปรองจากฝรั่งเศส โดยปกติจะเป็นผู้ส่งออกข้าวสาลี อย่างไรก็ตาม ในปีนี้ เยอรมนีน่าจะต้องกลายเป็นผู้นำเข้าข้าวสาลีเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศ ปริมาณฝนที่น้อยที่สุดส่งผลให้พื้นที่ทางภาคตะวันออกของออสเตรเลียแห้งแล้งจนไม่สามารถเพาะปลูกได้ สภาพของพื้นที่ที่ประสบภัยซึ่งปกติเพาะปลูกข้าวสาลีหนึ่งในสามของประเทศดูเหมือนจะแย่กว่าปีที่แล้ว จากภาวะแห้งแล้งทำให้ผลผลิตข้าวสาลีของออสเตรเลียที่เก็บเกี่ยวได้มีปริมาณต่ำสุดในรอบทศวรรษ เช่นเดียวกับ รัสเซียและจีนที่คาดว่าจะเก็บเกี่ยวข้าวสาลีได้ลดลงในปีนี้ ในขณะที่อุทกภัยในประเทศแถบทะเลดำส่งผลเสียต่อคุณภาพของข้าวสาลี ในทางตรงข้าม อาร์เจนตินากลับเก็บเกี่ยวข้าวสาลีได้ดี โดยอาร์เจนตินาอาจเก็บเกี่ยวข้าวสาลีได้มากถึง 21 ล้านตัน ซึ่งมากกว่าปริมาณ 18.2 ล้านตันที่เก็บเกี่ยวได้ในปี 2559/2560 จากการที่ข้าวสาลีขาดแคลนในภูมิภาคอื่นๆ ของโลก ทำให้เกษตรกรชาวอาร์เจนตินาได้รับอานิสงส์จากราคาที่ปรับเพิ่มขึ้น (ข้อมูลจาก Maersk Brokers ณ วันที่ 10 สิงหาคม 2561)

ประเทศในทวีปอเมริกาใต้เป็นผู้ส่งออกเมล็ดธัญพืชรายใหญ่ โดยคาดว่าปริมาณการส่งออกจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.4 เป็น 57.5 ล้านตันในปี 2561/2562 โดยคาดว่าอาร์เจนตินาและบราซิลจะเป็นผู้ส่งออกเมล็ดธัญพืชในสัดส่วนร้อยละ 15 และร้อยละ 13 ตามลำดับ ของปริมาณการส่งออกเมล็ดธัญพืชรอบโลก ในห้าเดือนแรกของปี 2561 อาร์เจนตินาส่งออกข้าวโพด 7.9 ล้านตันเพิ่มขึ้นร้อยละ 62 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว โดยหลักเนื่องจากปริมาณข้าวโพดส่งออกไปยังเวียดนาม อียิปต์ และมาเลเซีย เพิ่มขึ้นร้อยละ 89 ร้อยละ 176 และร้อยละ 98 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว โดยในช่วงแปดเดือนแรกของปี 2561 บราซิลส่งออกข้าวโพดได้ปริมาณ 9.3 ล้านตัน ซึ่งลดลงร้อยละ 14.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว เนื่องจากต้นทุนค่าขนส่งสินค้าโดยรถบรรทุกที่สูงขึ้นตั้งแต่เมื่อเดือนพฤษภาคมซึ่งส่งผลกระทบต่อการค้าเมล็ดธัญพืช (ข้อมูลจาก Banchemo Costa ณ วันที่ 19 กันยายน 2561)

ภาวะภัยแล้งและต่อมาเกิดอุทกภัยได้ทำลายการเก็บเกี่ยวถั่วเหลืองของอาร์เจนตินาโดยในปีนี้มีปริมาณลดลงร้อยละ 31 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว อาร์เจนตินาได้ส่งออกเมล็ดถั่วเหลืองในปริมาณเพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปริมาณการส่งออกถั่วเหลือง (28.3 ล้านตันในปี 2560 โดยหลักส่งไปประเทศต่างๆ ในยุโรปและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) แม้ว่าคาดว่าอาร์เจนตินาจะได้รับประโยชน์จากสงครามทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีนในการเพิ่มปริมาณการส่งออกถั่วเหลืองในเดือนต่อไป อาร์เจนตินาได้ส่งออกเมล็ดถั่วประมาณ 100,000 ตันไปยังจีน ในเดือนกันยายน โดยคาดว่าจะส่งออกอีกประมาณ 1.5 ล้านตันในช่วงไตรมาสสี่ นอกจากนั้น อาร์เจนตินาได้ใช้โอกาสจากส่วนต่างระหว่างราคาเมล็ดถั่วเหลืองของตนเอง (ประมาณ 400

เหรียญสหรัฐ) กับราคาเมล็ดถั่วเหลืองจากสหรัฐฯ ซึ่งมีราคาสูงกว่า (ประมาณ 320 เหรียญสหรัฐ) โดยอาร์เจนตินาจะนำเข้าเมล็ดถั่วเหลืองจากสหรัฐฯ มากถึง 600,000 ตัน ในเดือนต่อไป (การขนส่งเที่ยวแรกโดยเรือขนาดอัลตราแมกซ์เพิ่งแล่นออกจากอ่าวสหรัฐฯ) เพื่อส่งออกต่อไปยังจีน หากอาร์เจนตินามีการยกเลิกภาษีส่งออกอัตราร้อยละ 28.5 เกษตรกรชาวอาร์เจนตินาอาจต้องการส่งออกเมล็ดถั่วที่เก็บไว้ในคลังที่มีปริมาณมากเพื่อเป็นหลักประกันการอ่อนค่าของสกุลเงินเปโซ (ข้อมูลจาก Howe Robinson Research ณ วันที่ 5 ตุลาคม 2561)

Vale ได้ส่งออกแร่เหล็กปริมาณมาก โดยเพิ่มขึ้นเป็นปริมาณ 98.2 ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.5 เมื่อเทียบกับไตรมาสที่แล้ว และเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.2 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่แล้ว โดยหลักมีสาเหตุมาจากการปริมาณการผลิตแร่เหล็กที่เพิ่มขึ้นสืบเนื่องจากการเร่งการผลิตภายใต้โครงการ S11D และการกลับมาผลิตภายหลังจากที่เผชิญสภาพอากาศที่เลวร้ายในเดือนเมษายน และการประท้วงของคนขับรถบรรทุกเป็นเวลา 12 วันในเดือนพฤษภาคม การเร่งการผลิตภายใต้โครงการ S11D ยังคงดำเนินต่อไปโดยคาดว่าจะผลิตได้เกือบ 60 ล้านตันในปีนี้ และอีก 90 ล้านตันในปีหน้า จากกรณีที่ Vale ยังคงไม่เปลี่ยนแปลงเป้าหมายสำหรับปีนี้ในการผลิตแร่เหล็กผงที่ประมาณ 390 ล้านตันต่อปี (ร้อยละ 80 จะถูกส่งออกต่างประเทศโดยขนส่งทางเรือ) และปริมาณ 55 ล้านตันสำหรับแร่เหล็กเม็ด บริษัทคาดว่าปริมาณการขนส่งแร่เหล็กทางเรือในไตรมาสที่ปี 2561 จะยังคงอยู่ที่ระดับเดิมที่ประมาณ 100 ล้านตัน (ข้อมูลจาก Banchemo Costa ณ วันที่ 26 ตุลาคม 2561)

ทวีปเอเชีย

เวียดนามมีการส่งออกซีเมนต์ไปยังประเทศต่างๆ ในทวีปเอเชียเพิ่มขึ้น เช่น บังคลาเทศ จีน และฟิลิปปินส์ โดยในปัจจุบันเวียดนามส่งออกซีเมนต์และปูนเม็ดไปยังประเทศเหล่านี้ในสัดส่วนร้อยละ 31 ร้อยละ 29 และร้อยละ 19 ตามลำดับ นอกจากนี้เวียดนามยังเพิ่มปริมาณการส่งออกซีเมนต์ไปยังประเทศต่างๆ ในทวีปอเมริกาใต้ เช่น ชิลี และเปรู และประเทศต่างๆ ในทวีปแอฟริกา เช่น โมซัมบิกและเคนยา คาดว่าในช่วงเจ็ดเดือนแรกของปี 2561 เวียดนามส่งออกซีเมนต์ปริมาณ 17.8 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 55 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว และเกือบบรรลุเป้าหมายที่วางไว้สำหรับปีนี้ที่ 18-19 ล้านตัน (ข้อมูลจาก Banchemo Costa ณ วันที่ 27 กรกฎาคม 2561)

ด้วยเศรษฐกิจที่กำลังเติบโต อินเดียมีความต้องการใช้พลังงานอย่างเร่งด่วนซึ่งโดยหลักมาจากพลังงานถ่านหิน แม้ว่าอินเดียมีนโยบายในการสนับสนุนผู้ผลิตถ่านหินภายในประเทศมากกว่าการนำเข้า ความต้องการที่เพิ่มสูงขึ้นน่าจะเกินกว่าที่ผู้ผลิตถ่านหินในประเทศจะผลิตได้ อันจะทำให้ปริมาณถ่านหินนำเข้าของอินเดียเพิ่มขึ้นในทศวรรษต่อไป บริษัทเชื่อว่าปริมาณถ่านหินนำเข้าของอินเดียจะเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2.7 ต่อปี ในระหว่างปี 2560 ถึงปี 2583 โดยคาดว่าปริมาณจะเพิ่มขึ้นอย่างมีเสถียรภาพอยู่ที่ประมาณ 175 ล้านตัน ภายในปี 2565 ปริมาณ 200 ล้านตัน ในปี 2569 และปริมาณ 250 ล้านตันในปี 2576 (ข้อมูลจาก IHS Maritime ณ วันที่ 9 สิงหาคม 2561)

จากการที่อุปสงค์จากจีนและอินเดียยังคงแข็งแกร่ง ปริมาณการส่งออกถ่านหินของอินโดนีเซียดูเหมือนจะสูงถึง 400 ล้านตันในปี 2561 และอาจจะแซงปริมาณสูงสุดในปี 2556 ที่ 402 ล้านตัน เกือบทุกท่าเรือขนส่งถ่านหินของอินโดนีเซียมีปริมาณการขนส่งถ่านหินที่มากขึ้นเนื่องจากการปรับปรุงอุปกรณ์ของท่าเรือให้ดีขึ้นเพื่อรองรับการขนส่งที่เพิ่มมากขึ้นจากการเปิดเหมืองถ่านหินแห่งใหม่ การบริโภคถ่านหินภายในประเทศของอินโดนีเซียมีปริมาณสูงถึง 97 ล้านตันในปี 2560 เพิ่มขึ้น 32 ล้านตันจากปี 2559

และรัฐบาลได้กำหนดให้มีการสำรองถ่านหินไว้ใช้ในประเทศอย่างน้อยร้อยละ 25 ของถ่านหินที่ผลิตได้ในประเทศ (ข้อมูลจาก Howe Robinson Research ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2561)

เมื่อสัปดาห์ที่แล้ว Australian Bureau of Agricultural and Resource Economics and Sciences ได้ปรับลดประมาณการการผลิตข้าวสาลีลงเป็น 19.1 ล้านตัน สำหรับปี 2561/2562 ซึ่งลดลงร้อยละ 10.2 เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว (ปี 2560/2561) เนื่องจากภาวะภัยแล้งแถบบริเวณชายฝั่งตะวันออกของประเทศแต่มีการเพิ่มกำลังการผลิตในแถบภาคตะวันตกของประเทศหลังฤดูฝนออสเตรเลียเป็นหนึ่งในผู้ผลิตข้าวสาลีรายใหญ่ที่สุดของโลก โดยคิดเป็นร้อยละ 8 ของการส่งออกทั่วโลกตามประมาณการของกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) โดยปกติออสเตรเลียส่งออกข้าวสาลีปริมาณสองในสามของข้าวสาลีที่ผลิตได้ แต่การผลิตที่ได้ปริมาณน้อยลงย่อมทำให้ปริมาณส่งออกลดลงตามไปด้วย เนื่องจากจะต้องรองรับความต้องการภายในประเทศก่อน แม้ว่าปริมาณการค้าข้าวสาลีระหว่างออสเตรเลียกับประเทศต่างๆ ในเอเชียอาจลดลง แต่อุปสงค์การขนส่งสินค้าในแ่งตัน-ไมล์อาจดีขึ้นหากประเทศผู้ซื้อนำเข้าข้าวสาลีจากแคนาดา สหรัฐฯ และอาร์เจนตินาแทน อีกทั้ง ข้าวสาลีในแถบตะวันตกของออสเตรเลียก็มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน นอกจากออสเตรเลียจะมีความปัญหาในการผลิตข้าวสาลี รัสเซียก็ประสบปัญหาในการเก็บเกี่ยวข้าวสาลีเช่นกัน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ อาจทำให้มีการเพิ่มปริมาณการขนส่งข้าวสาลีจากทวีปอเมริกาไปยังทวีปเอเชีย (ข้อมูลจาก Banchemo Costa ณ วันที่ 14 กันยายน 2561)

เวียดนามได้กลายเป็นผู้ส่งออกถ่านหินเป็นผู้นำเข้าถ่านหินเนื่องจากปริมาณการผลิตถ่านหินในประเทศลดลงและเศรษฐกิจของประเทศที่กำลังเติบโตขึ้น จากการทำเหมืองถ่านหินส่วนใหญ่ของเวียดนามตั้งอยู่บริเวณตอนเหนือของประเทศ การนำเข้าถ่านหินจึงมีราคาถูกกว่าโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้บริโภคที่อยู่ทางตอนใต้ของประเทศ ดังนั้น สินค้าถ่านหินคงคลังของเวียดนามได้เพิ่มขึ้นเป็น 9 ล้านตันภายในสิ้นปีที่แล้ว ปัจจุบันนี้ เวียดนามมีโรงไฟฟ้าพลังถ่านหินจำนวน 20 แห่ง (ผลิตกระแสไฟฟ้าได้ร้อยละ 39 ของความต้องการของประเทศ) อย่างไรก็ตาม เวียดนามมีแผนที่จะตั้งโรงไฟฟ้าพลังถ่านหินใหม่อีก 10 แห่งภายในปี 2565 และเพิ่มเป็น 50 แห่ง ภายในปี 2573 ซึ่งเทียบเท่ากับปริมาณการบริโภคถ่านหิน 120 – 125 ล้านตันต่อปี (ข้อมูลจาก Howe Robinson Research ณ วันที่ 19 ตุลาคม 2561)

ในเดือนกันยายน อินเดียนำเข้าถ่านหินปริมาณ 21.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 35 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว ส่วนใหญ่เป็นถ่านหินเทอร์มอล โดยช่วงหกเดือนแรกของปีบัญชีมีการนำเข้าถ่านหินทั้งหมด 82.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.5 จากปีก่อนหน้า ในเดือนกันยายน มีการผลิตกระแสไฟฟ้าปริมาณ 108.1 เทระวัตต์ต่อชั่วโมง เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.4 เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว โดย 80.3 เทระวัตต์ต่อชั่วโมง มาจากพลังงานถ่านหิน เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.1 เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว เมื่อเข้าสู่ฤดูหนาว ผู้นำเข้าถ่านหินน่าจะเพิ่มปริมาณการนำเข้าถ่านหินเนื่องจากปริมาณถ่านหินคงคลังยังมีปริมาณน้อย โดยถ่านหินคงคลังมีปริมาณลดลงร้อยละ 30.7 ตั้งแต่ต้นเดือนกันยายน และมีถ่านหินเทอร์มอลเพียง 10.1 ล้านตันสำหรับโรงไฟฟ้าพลังถ่านหินในอินเดีย ซึ่งต่ำกว่าปริมาณสำรองขั้นต่ำที่กำหนดไว้ที่ 7 วัน (ข้อมูลจาก Maersk Brokers ณ วันที่ 19 ตุลาคม 2561)

ในสัปดาห์นี้ World Steel ได้แสดงตัวเลขการผลิตเหล็กกล้าของอินเดียซึ่งเพิ่มขึ้นแซงหน้าญี่ปุ่นและขึ้นเป็นผู้ผลิตเหล็กกล้าอันดับสองรองจากจีน โดยการบริโภคเหล็กกล้าภายในประเทศอินเดียเพิ่มขึ้นร้อยละ 12 เป็นปริมาณ 52 ล้านตันในช่วงหกเดือนแรกของปี โดยอาจเนื่องมาจากภาคอุตสาหกรรมการผลิตที่ปรับตัวดีขึ้นและตัวเลขจีดีพีที่เพิ่มขึ้นเป็นมากกว่าร้อยละ 8

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เหล็กกล้าที่ผลิตแบบเตาหลอมมีปริมาณเพิ่มขึ้น 4.2 ล้านตัน (ร้อยละ 9) เป็น 53.1 ล้านตัน โดยคิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 67 (ในปี 2560 อยู่ที่ร้อยละ 65) ของปริมาณการผลิตเหล็กทั้งหมดของประเทศ ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยเชิงบวกต่อตลาดเรือ ขนส่งสินค้าแห่งเทกอง จากการที่การผลิตแร่เหล็กในประเทศในปัจจุบันไม่เพียงพอต่อความต้องการ ปริมาณการนำเข้าแร่ เหล็กในระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนสิงหาคมจึงเพิ่มขึ้นเป็น 6.3 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 190 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ แล้ว ในขณะที่ในปี 2561 น่าจะมีปริมาณการนำเข้าเพิ่มขึ้น 10 ล้านตัน ถ่านหินนำเข้าในเดือนกรกฎาคมเพิ่มขึ้นปริมาณ 7 ล้านตัน เป็น 34 ล้านตัน แม้ว่าส่วนใหญ่จะนำเข้าจากออสเตรเลีย (เพิ่มขึ้น 3 ล้านตัน เป็น 26 ล้านตัน) ค่าเงินสกุลยูโรที่อ่อนตัวลงทำให้ เหมือนแร่ต่างๆ หันไปนำเข้าถ่านหินจากสหรัฐฯ แทนเนื่องจากมีราคาถูกกว่า โดยมีการขนส่งถ่านหินเพิ่มขึ้นจาก 1.5 ล้านตัน เป็น 4 ล้านตันจากท่าเรือในชายฝั่งตะวันออกของสหรัฐฯ (ข้อมูลจาก Howe Robinson Research ณ วันที่ 26 ตุลาคม 2561)

ประเทศอื่นๆ

ญี่ปุ่นและสหภาพยุโรปได้ร่วมลงนามสัญญาการค้าเมื่อวันที่ 1 ตุลาคมที่โตเกียว เพื่อลดการกีดกันทางการค้าสำหรับสินค้าและบริการ ระหว่างเศรษฐกิจของทั้งสองภูมิภาคและถ่วงดุลกับนโยบายคุ้มครองทางการค้าของสหรัฐฯ สัญญาความร่วมมือทางเศรษฐกิจจะ ช่วยจัดอุปสรรคทางการค้าทางด้านภาษีอากรและกฎหมายระหว่างสหภาพยุโรปและญี่ปุ่น และช่วยให้การส่งออกของญี่ปุ่น และช่วยให้เกษตรกรชาวยุโรปจำหน่ายผลผลิตไปยังภูมิภาคเอเชียได้ง่ายขึ้น แม้ว่าได้มีการพิจารณาร่างสัญญาดังกล่าวมาตั้งแต่ปี 2556 สหภาพยุโรปและญี่ปุ่นกำลังพิจารณาเข้าทำสัญญาหลายฝ่ายจากการที่ Trump ได้ใช้มาตรการจัดเก็บภาษีกับประเทศคู่ค้า ด้วย (ข้อมูลจาก Bloomberg ณ วันที่ 17 กรกฎาคม 2561)

VDKi สมาคมผู้นำเข้าถ่านหินของเยอรมนี คาดว่าในปี 2561 เยอรมนีจะนำเข้าถ่านหินปริมาณ 45 ล้านตัน ซึ่งหมายความว่า ปริมาณการนำเข้าถ่านหินของเยอรมนีในปีนี้จะลดลงร้อยละ 12 จากปริมาณ 51.2 ล้านตันในปี 2560 ซึ่งต่ำกว่าปี 2559 ร้อยละ 10.2 VDKi เชื่อว่าการที่เยอรมนีมุ่งเน้นที่จะใช้พลังงานทางเลือกที่เป็นพลังงานสะอาด เช่น พลังงานลมและพลังงานแสงอาทิตย์ จะยังคงเพิ่มขึ้นในปี 2561 และความต้องการถ่านหินนำเข้าของประเทศจะลดลง (ข้อมูลจาก Maersk Brokers ณ วันที่ 29 กรกฎาคม 2561)

ตามข้อมูลของ Strategie Grains ในปีฤดูกาลนี้ คาดว่าปริมาณการนำเข้ากากถั่วเหลืองของสหภาพยุโรปจะเพิ่มขึ้นเป็น 20.2 ล้าน ตันซึ่งเป็นปริมาณสูงสุดในรอบเจ็ดปี เนื่องจากภัยจากความร้อนและภาวะแห้งแล้ง แม้ว่าบราซิลและอาร์เจนตินาจะเป็นผู้ส่งออก กากถั่วเหลืองหลักให้แก่สหภาพยุโรป การซื้อถั่วเหลืองจากสหรัฐฯ จะสร้างผลตอบแทนมากกว่าเนื่องจากสงครามทางการค้า ระหว่างสหรัฐฯ กับจีนที่ทำให้ตลาดบราซิลปั่นป่วน คาดว่าปริมาณการนำเข้ากากถั่วเหลืองจากสหรัฐฯ ไปยังสหภาพยุโรปจะเพิ่มขึ้น ประมาณร้อยละ 80 เป็น 1.2 ล้านตัน เนื่องจากบราซิลได้ส่งออกถั่วเหลืองของคนส่วนใหญ่ให้แก่จีน สหภาพยุโรปนำเข้ากากถั่ว เหลืองจากสหรัฐฯ มากขึ้นเนื่องจากราคาที่ถูกลงเกือบหนึ่งในห้าตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ภายหลังจากที่จีนได้จัดเก็บภาษีในอัตรา ร้อยละ 25 สำหรับถั่วเหลืองที่นำเข้าจากสหรัฐฯ ซึ่งเป็นการเอาคืนจากการที่รัฐบาลสหรัฐฯ ของ Donald Trump ใช้มาตรการ จัดเก็บภาษี (ข้อมูลจาก Bloomberg ณ วันที่ 24 สิงหาคม 2561)

ในช่วงฤดูร้อน อุณหภูมิที่สูงและภาวะแห้งแล้งทำให้เยอรมนีเพาะปลูกได้ไม่ดี จากรายงานเบื้องต้นสำหรับปี 2561 ของกระทรวง อาหารและการเกษตรของเยอรมนี คาดว่าการผลิตธัญพืช (ไม่รวมข้าวโพด) จะอยู่ที่ 34.5 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 16 จากปริมาณ

41.0 ล้านดอลลาร์ในปีที่แล้ว เยอรมนีซึ่งเป็นผู้ผลิตรายใหญ่เป็นอันดับที่สองของสหภาพยุโรปรองจากฝรั่งเศสโดยปกติจะเป็นหนึ่งในผู้ส่งออกรายใหญ่ อย่างไรก็ตาม ตามรายงานฉบับใหม่กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ในปีนี้เยอรมนีน่าจะต้องกลายเป็นผู้นำเข้าเพื่อรองรับความต้องการภายในประเทศ การนำเข้ากากถั่วเหลืองและกากเมล็ดทานตะวันรวมทั้งธัญพืชประเภทอื่นๆ น่าจะทดแทนการผลิตภายในประเทศ สหรัฐฯ ซึ่งเป็นผู้ส่งออกถั่วเหลืองรายใหญ่ที่สุดให้แก่เยอรมนีได้ส่งออกถั่วเหลืองปริมาณ 1.8 ล้านดอลลาร์ให้แก่เยอรมนีในปีที่แล้ว และคาดว่าในปีนี้อาจเพิ่มขึ้นเนื่องจากมีความต้องการถั่วเหลืองมากขึ้น สหรัฐฯ มีถั่วเหลืองสำหรับจำหน่ายในปริมาณมากและราคาถูกเนื่องจากสงครามทางการค้ากับจีน (ข้อมูลจาก Maersk Brokers ณ วันที่ 28 กันยายน 2561)

ขอแสดงความนับถือ

บริษัท พีริเชียส ชิปปิ้ง จำกัด (มหาชน)

นายกาลิต ฮาซิม

กรรมการผู้จัดการ